

بدست آوردن حقوق اساسي

تاریخچه مختصر روند دسترسی افغانستان به نخستین سازمان تجارت جهانی

افغانستان برای عضویت در سازمان تجارت جهانی هیچگونه عجله ندارد. با پلانگذاری دقیق و مذاکرات میتوان از تعهدات گرانباری که بالای کشور های فقیر تحمیل میگردد جلوگیری کرد و همچنان از عضویت این سازمان منفعت های لازم را برد که یک سیستم چند گانه میتواند آنرا ارایه داد. در کشور های فقیر تلاش های زیادی جهت باز سازی آن صورت میگیرد و امنیت درین کشورها یک معضل بزرگ بوده بنابر این تمام کشور های دخیل در این پروسه باید قرضه لازمی و نیز انکشافی را برای افغانستان همانند دیگر کشور های کمتر انکشاف یافته در نظر گیرد.

خلاصه

افغانستان اخیراً به پروسه عضویت در سازمان تجارت جهانی وارد شده است. زیرا انکشاف در تجارت میتواند کشور های فقیر را کمک کند و این ها بر اساس تجربه کشور های دیگری مانند افغانستان در مرحله انکشافی قرار داشته اند و به عضویت این سازمان در آمده اند، ثبوت شده است با یک توجه دقیق صورت شرایط عضویت شاید چیزی جز از مشکلات نیست. این اسناد شناسایی خواهد کرد که چگونه افغانستان میتواند با بهترین وجه عضویت این سازمان را بدست آورده و نیز به قرضه دسترسی پیدا کند تا توسط آن بتواند تمام تلاش های خویش را بمنظور انکشاف ثابت و کاهش فقر بخرچ دهد.

تاریخچه دسترسی افغانستان به اولین سازمان تجارت جهانی

افغانستان از جمله فقیر ترین کشور ها در جهان به شمار میرود. همچنان به اساس تحقیقات سازمان ملل متحد افغانستان کشور کمتر انکشاف یافته و در جمله کشور های رو به انکشاف ولی کوهبند شناسایی گردیده است. سالهای جنگ یک تاثیر نهایت منفی بر انکشاف انسانی، اجتماعی و اقتصادی داشته است. منحبث یک نتیجه انکشاف انسانی در افغانستان پایین تر از کشور های افریقائی است. سال زنده گی تا 46.4 سال تخمین زده شده است و این رقم 20 سال پایینتر از تمام کشور هایی میباشد که در همسایگی افغانستان و کمتر از 4.2 سال از اوسط کشور های کم انکشاف یافته قرار دارند در نیپال و کمبودیا و دیگر کشور های کمتر انکشاف یافته اخیراً به سازمان مذکور دست یافته اند افغانستان تلاش خواهد کرد تا به یک عقد درست دست یابد. نه تنها یک کشور باید با تمام مقررات این سازمان موافق باشد بلکه اعضای فردی هم میتوانند که از کشور درخواست کننده تقاضاهای داشته باشند که بنام منفی و مثبت یاد میشود تا از در خواست دهنده حمایت صورت گیرد.

افغانستان در 21 نو میر سال 2004 درخواست جدیدی را برای عضویت درین سازمان ارسال داشت که قبول گردید. گروپ کاری افغانستان زمانی نشستت خواهم کرد که این کشور توافقنامه خویش را به رژیم تجارت خارجی گیسل نماید که اولین قدم برای دسترسی به این پروسه است. این توافقنامه اساساً یک بررسی رژیم تجاری متقاضی میباشد که در حال حاضر توسط دولت افغانستان مسوده آن تهیه گردیده و شاید تا اخیر سال ارسال گردد.

مذاکره در مورد یک قرضه مناسب

افغانستان در یک موقف خوبی برای مذاکره قرارداد و شاید بتواند که برای اولین بار به یک ثبات سیاسی و اقتصادی را بدون مداخله خارجی احیا نماید. افغانستان منحبث یکی از فقیر ترین

کشور های که در حال بیرون آمدن از مرحله جنگ است، افغانستان خیلی از پروگرام های دیگری جهت انکشاف و کاهش فقر دارد که از پیوستن به این اولویت دارد.

در اینجا پنج بخش عمده است که کشور های رو به انکشاف یافته با عضویت به این سازمان میتوانند از آن مستفید شد.

1- مساعدت های تخنیکی توام با اصلاحات اداری و اقتصادی که از کشور های در خواست دهنده خواسته خواهد شد.

افغانستان در حال حاضر در پروسه اصلاحات سیستم گمرکی و سیستم تکس، قواعد و مقررات آن، ظرفیت وزارت خانه ها را با کمک کشور های تمویل کننده رویدست گرفته است. باید در نظر داشت که فرق میان مساعدت و تسهیلات تجاری مانند اصلاحات گمرکی و کمک های که به سوی اصلاحات داخلی و مرتبط به توافقات سازمان تجارت جهانی است. نوع دیگری از مساعدت ها که میتواند افغانستان را به مسایل مربوط به مقررات تجارت که شاید به نفع آنها نباشد و انکشاف آنها را در آینده در یک سازش قرار دهد و حتی این کار میتواند قبل از آنکه در میز مذاکرات قرار گیرد صورت گیرد. افغانستان باید از حمایت های کشور های کمک کننده در جهت اصلاحات داخلی و به نفع خود سود ببرد و باید در موقفی قرار داشته باشد تا بتواند که هر نوع اصلاحات پیشنهاد شده را که فکر میکند به نفع اش نیست رد کند. و برای تسهیلات تجاری باید انکشاف ملی را اولویت بندی نماید.

2- دلیل دیگری که کشور ها خواهان عضویت به این سازمان میباشد همانا منفعت بردن از صادر نمودن اجناس شان به بازار های جهانی است.

محصولات افغانستان در رقابت اقتصاد جهانی قرار ندارد زیرا دوایر اقتصادی، تجارت و زیر بنای آن طی سالهای جنگ از بین رفته است. قبل از آنکه افغانستان بتواند از دسترسی به بازار های جهانی سود جوید باید اول صنعت داخلی خویش را سرمایه گذاری نموده و آنرا انکشاف دهد تا بتواند محصولات خویش را به پیمانیه وسیع صادر نماید. با توافق نامه ترجیحی تجاری موضوع دسترسی به بازار تجارت جهانی منفعت است که افغانستان از آن میبرد. ولی این مشکل خواهد بود که چگونه عضویت این سازمان میتواند در دسترسی این کشور به بازار های جهانی نقش بازی کند.

3- جلب سرمایه گذاری های خارجی به شکل مستقیم

بعضی از کشور ها عقیده دارند که عضویت سازمان تجارت جهانی زمینه بوجود آمدن محیط دوستانه تجاری است و این میتواند که FDI را به بخش صادرات جلب کند. بهر حال سرمایه گذاری های اخیر در گزارش بانک جهانی نشان میدهد که هیچ رابطه ای میان اف دی آی و امضا نمودن توافقات تجاری بشمول سازمان تجارت جهانی وجود ندارد. بر علاوه بدون امنیت سیاسی و اقتصادی بشمول دسترسی به زمین، برق و کارگران تعلیم یافته، سرمایه گذاران خارجی شاید برای افغانستان اولویت داشته باشند.

4- تحفظ سیستم چند جانبه تجارتي که ميتواند کشور های کوچک را در مقابل فشار های غير منصفانه و اعمال تجارتي محافظت نمايد.

افغانستان با عضویت در سازمان تجارت جهانی توانائی از بین بردن منازعات خواهد داشت. حل منازعات تجارتي جز از یلان کاری این سازمان بوده و اکثراً این کار را میان کشور های عضو خویش انجام میدهد. در حقیقت مصارف، عدم موجودیت ظرفیت های تخنیکي و فشار های سیاسی اعضای این سازمان را در مسایل دفاع از حقوق شان تضعیف نموده است. افغانستان در آن موقعیتی نیست که بتواند از حقوق خویش دفاع نماید.

از دیداد پیش شرط ها از جانب این سازمان و دسترسی به آن بستگی شرایط توافق شده دارد. چیزی که بعد از توافق ناممکن است. درین توافق یک کشور بطور موثر درج شرایطی میشود نمیتواند دسترسی به عین سیاست های داشته باشد که توسط کشور های سرمایه دار استفاده میگردد تا انکشاف یافته و صنعتی گردد. امکان این وجود دارد که چهار مورد اساسی از جانب این سازمان برای دسترسی افغانستان به این انکشاف وجود داشته باشد.

5- ازدیاد بخشیدن قواعد تجارت جهانی

- بخش های آسیب پذیر اقتصادی که ميتواند از طریق رقابت های بین المللی از بین برود.

عضویت سازمان تجارت جهانی معمولاً آزادی یک کشور را در عرصه تجارت توسعه می بخشد. فقط آزادی تجاری ميتواند فرصت های را برای صادرات محصولات داخلی به رقابت خارجی تحمیل نماید تا یک کشور نتواند به پای خویش بایستد خصوصاً کشور های غریب.

- خصوصی سازی خدمات اساسی در عدم موجودیت موارد قانونی در مناطق دور دست.

توافق عمومی در مورد خدمات تجارتي یک توافق انعطاف پذیر است که به کشور ها اجازه میدهد تا تصمیم بگیرند چی زمانی آنها خدمات شانرا آزاد سازند و در این حال کشور های در حال انکشاف ميتوانند زیر فشار قرار گیرند تا همین بخش ها را باز بگذارند. در افغانستان بخش های حساسی نیز وجود دارد مانند همه کشور های دیگر که خدمات اساسی را برای رفاه عامه آزاد بگذارند که آب، تعلیم و تربیه، حفظ الصحه و برق در آن شامل میباشد. تجربه دیگر کشور ها نشان داده است که خصوصی بودن خودش به معنی آنست که قشر غریب کمتر ميتوانند از آن سود ببرند زیرا آنها مصرف کننده گان اصلی نمیباشند. به این منظور چنین خدماتی باید از این نوع خدمات جدا گردد.

3- عاید و منفعت از FDI باقی نماند زیرا ارتباطی با اقتصاد محلی ندارد.

از طریق تقاضا های تر جیحی، موضوعات داخلی و انتقال تکنالوژی چیزهایی است که کشور های انکشاف یافته از سرمایه گذاری خارجی بیشترین سود را میبرند. سازمان تجارت جهانی در معاهدتی در مورد سرمایه گذاری این گونه موضوعات را اجازه نمیدهد. بهر حال با در نظر داشت چالش های انکشافی که افغانستان به آن مواجه است باید اجازه داده شود تا در یک مر

حله انتقالی برای چنین یک دسترسی که اساس انکشاف این بخشها سرمایه گذار نیست، که نقش خیلی تعیین کننده را در انکشاف خدمات صنعتی بازی میکند.

4- انحراف مالی دولت از چالش های انکشافی بر مبنای مصارف بلند اجراءات توافق سازمان تجارت جهانی است.

بر اساس تخمین بانک جهانی مصارف برای اجراءات توافقات این سازمان حدود 100 میلیون دالر در هر عقد حساب شده است. بنابراین برای کشوری چون افغانستان که تازه از جنگ به صلح گذار نموده ضروریست تا مصارف خویش را گسترش دهد. و اولویت های بودجوی جهت فقر زدایی و موارد اساسی وزیربنائی راجع به صحت، تعلیم و تربیه داشته باشد.

این واضح است که مصارف دسترسی در شرایط کنونی انکشاف افغانستان را اضافه بار خواهد کرد. فقط از طریق مذاکرات خیلی محتاطانه میشود که اینرا به یک قرصه عادلانه مبدل نمود.

جامعه بین المللی مقدار پول را برای کشور های کمتر انکشاف یافته در چوکات سیستم چند جانبه تجارتی در نظر گرفته است. بطور مثال: توافق بالای زراعت و تعهد برای کم ساختن حمایت داخلی و سب سایدی های صادراتی و افزایش دسترسی به بازار است. افغانستان باید قادر باشد تا از پیشنهادات انعطاف پذیر این سازمان در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته و آنچه که این سازمان در دور دوحه به آن توافق نمود به نفع خویش استفاده کند. ناکامی تجارب اخیر در مورد کشور های کمبودیا و نیپال میتواند درسهای آموزندگی برای افغانستان باشد.

اتخاذ عمل در مراحل ابتدایی این پروسه دسترسی

بازیگران کلیدی در موضوع دسترسی افغانستان در مراحل ابتدایی مذاکرات باید بهترین شانس ها را برای موفقیت کشور فراهم نمایند.

دولت افغانستان باید از تاکتیک های اخیر کشور های ناکام بیاموزد. اینها شامل آشنائی گسترده با FTR و شناخت مسایل دفاعی و یا ارتجاعی و نیز آموختن مقررات انعطاف پذیر در این سازمان میباشد که میشود منحصیث یک تجربه در جریان مذاکرات استفاده شود و دسترسی به این سازمان را از هر نوع هدف سیاسی مجزا سازد. با ایجاد یک تیم متحد، بدست آوردن اینتلاف گروپ های کاری بشمول تمویل کننده گان در کشور و استفاده از وسایل ارتباطات جمعی، وانجو ها میباشد. افغانستان منحصیث یک کشور کمتر انکشاف یافته و چگونگی سود بردن از وضعیت تمایل سیاسی موجو دیت جامعه بین المللی به نفع خویش سود ببرد.

تمویل کننده گان بین المللی نقش کلیدی در قدرتمند ساختن افغانستان در مذاکرات دارند و میتوانند که در قسمت تحلیل فقر و اجتماع تاثیرات مثبت داشته باشند. تحلیلی فقر و اجتماع برای روشنی انداختن بالای نتایج عضویت سازمان در بخش های آسیب پذیر میباشد.

تمویل کننده گان مساعدت های تکنیکی را برای توافقات این سازمان مانند مساعدت خدمات که به نفع افغانستان است و نیز اولویت های دولت افغانستان را نیز شناسایی کنند. باید این را در نظر داشت که سرمایه گذاری بزرگ در بازسازی و انکشاف افغانستان با نگرانی های امنیتی

همراه است. و چشم پوشی نمودن از موثریت تلاش ها دسترسی و انکشاف این سازمان در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته کار عاقلانه نیست.

کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد انکشاف و تجارت کمک های تخنیکی را بشکل آموزشی و حمایت برای کشور های رو به انکشاف و فراهم آوردن تیم های مذاکراتی در جریان مذاکرات میباشد. مخصوصاً چیزیکه مهم است بازی کردن همین نقش توسط سازمان ملل است و اینکار نقش کدام کشور خاص تمویل کننده را انعکاس نمیدهد. سازمان ملل همچنین با دولت افغانستان کار مینماید تا آموزش بخش ها را به منظور آزمایش تاثیرات مختلف آن در نقاط مختلف آزاد ساختن بخش های کلیدی باشد. همگام با PSIE میتود های اصولی است که یک کشور میتواند از موقعیت یک معلومات مذاکرات نماید و این کار میتواند برای افغانستان خیلی کلیدی باشد تا اولویت های مذاکراتی خویش را شناسایی کند.

ضرورت است تا سازمان تجارت جهانی و اعضایش برای دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته عدم منفعت کشور های در نظر گیرند که در تجارت جهانی به آن روبرو استند.

پیشنهادات و خلاصه

در قسمت انکشاف کشور دولت افغانستان باید بشکل خوبتر در بخش بازسازی و فقر زدایی آنهم بطور مو ففانه سرمایه گذاری نماید. هرگاه افغانستان از پروگرام های تخفیفی این سازمان سود برده و شرط نامه ها را تقلیل دهند افغانستان نباید در آغاز مذاکرات عجله نمایند.

آکسفام عقیده دارد که تعهدات ذیل باید توسط آنها صورت گیرد که در پروسه بخاطر دادن بهترین چانس ها دخیل اند.

- تمویل کننده گان بین المللی: باید مساعدت های تخنیکی، تحلیل فقر و تاثیرات اجتماعی آن در مذاکرات با

افغانستان کمک کنند و بعداً عضویت این سازمان را تقاضا نمایند. حمایت آنها باید نیازمندی های انکشافی آنرا جواب گوید. این قابل قدر است که کمک ها توسط این کشور ها ارایه میگردد و بر علاوه کمک های حاضر انکشافی بدون هر گونه شرایط اقتصادی میباشد و بحد کافی تضمین کننده یک قواعد تجارتی بهتر و کامل است.

دولت افغانستان باید بخش های پالیسی را رویدست گیرد تا نتایج اولویت های انکشافی را بدست آورد. و این شمولیت بوجود آمدن یک انعطاف در قسمت تعرفه در مراحل اولیه باشد، کنترل نمودن عایدات و سرمایه گذاری در تمام بخش ها که شامل تمام خدمات اساسی و نظارت محدود و حالت دونر و نیز اصلاحات قانونی برای تأمین انعطاف در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته است.

- کشور های تمویل کننده: باید از تقاضا های غیر واقعبینانه ار افغانستان در جریان پروسه دسترسی اجتناب ورزند، مخصوصاً که این تقاضا ها میتواند افغانستان را از دسترسی به انعطاف پذیری حاضر در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته در عضویت این سازمان است.

بر علاوه دادن این همه نگرانی های که توسط سازمان تجارت جهانی و مذاکرات با آن از جمله شرایط کشور های رو به انکشاف و کمتر انکشاف یافته است و آکسفام عقیده دارد که افغانستان باید اصلاحات را در بخش های ذیل بوجود آورد.

سازمان تجارت جهانی یک سیستم هدفمند و عادلانه را بر اساس دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته که برای عضویت و انعکاس نیازمندی های انکشافی در خواست گروپ کاری میباشند.

کشور های کمتر انکشاف یافته باید مفاد کامل را از برخورد خصوصی و مختلفه و تمام دوره اجرائات و تمام فرضیه های که توسط اعضای بنیان گذار بشمول توافقات دور دوحه است برده باشند.

به منظور بوجود آوردن چنین یک سیستم که مورد اجرا قرار گیرد شفافیت لازم است و نیز گروپ کاری که پر نفوذ باشد و بتوان مسوولیت ها را با آنها تقسیم نمود که در جریان مذاکرات از آنها در خواست میگردد.

کشور های کمتر انکشاف یافته باید اجازه یابند تا از پروسه جدید منفعت کامل را ببرند و اگر ضرورت باشد تمام شرایط در مذاکرات چند جانبه و یا دو جانبه است مورد بررسی قرار گیرد.

هیچ کشور بخصوص کشور های کمتر انکشاف یافته نباید تا زمانی وارد مذاکرات گردند که تاثیرات اجتماعی فقر مورد ارزیابی قرار نگرفته است.

معرفی

افغانستان اخیراً در روند پیوستن به سازمان تجارت جهانی است. این اسناد تحقیق و جستجو مکنید که چگونه یک کشور میتواند با بهترین وجه عضویت این سازمان را بدست آورده و نیز به قرضه دسترسی پیدا کند تا توسط آن بتواند تمام تلاش های خویش را جهت انکشاف ثابت و کاهش فقر بخرچ دهد. بدون شک با پلانگذاری دقیق و مذاکرات میتوان از تعهداتی گرانباری که بالای کشور های فقیر تحمیل میگردد جلوگیری کرد و نیز باید از عضویت این سازمان منفعت های لازم را برد که یک سیستم چند گانه میتواند این را ارایه دهد.

افغانستان در حال در خواش پیوستن به سازمان تجارت جهانی است و این در حالی صورت میگیرد که با وضعیت نهایت منفی انکشاف انسانی، اجتماعی و اقتصادی با چالش ها مواجه است و این تجربه است که دیگر کشور ها نیز آنرا دارند. در اخیر ما به بحث وضعیت فعلی افغانستان مبنی به خواش عضویت خواهیم پرداخت.

در بخش دوم به بحث روی این می پردازیم که عضویت افغانستان به این سازمان چی خطرات و چی منفعت ها را در بر خواهد داشت و چگونه میتوان برین مشکلات فایق آمد. افغانستان اخیراً به پروسه عضویت سازمان تجارت جهانی وارد شده است. در حالیکه انکشاف در تجارت میتواند کشور های فقیر را کمک کند و این ها بر اساس تجربه کشور های دیگری که مانند افغانستان در مرحله انکشافی قرار داشته اند و به عضویت این سازمان در آمده اند ثبوت شده است. مادامیکه یک توجه دقیق نباشد شرایط عضویت شاید چیزی جز از مشکلات نباشد. این اوراق شناسایی خواهد کرد که چگونه افغانستان میتواند با بهترین وجه عضویت این سازمان را بدست آورده و نیز به قرضه دسترسی پیدا کند تا توسط آن بتواند تمام تلاش های خویش را جهت انکشاف ثابت و کاهش فقر بخرچ دهد. جامعه بین المللی مقدار پول را برای کشور های کمتر انکشاف یافته در چوکات سیستم چند جانبه تجارتي در نظر گرفته است. بطور مثال: توافق بالای زراعت و تعهد برای کم ساختن حمایت داخلی و سب سایدی های صادراتی و افزایش دسترسی به بازار میباشد. افغانستان باید قادر باشد تا از پیشنهادات انعطاف پذیر این سازمان در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته و آنچه که این سازمان در دور دوحه (دور انکشافی) به آن توافق نمود به نفع خویش استفاده کند. ناکامی تجارب اخیر کشور های کمبودیا و نیپال در عرصه تجارت میتواند درسهای آموزندنی برای افغانستان باشد.

بخش سوم نشان میدهد که بازیگران اصلی پروسه دسترسی افغانستان به سازمان تجارت جهانی کی ها اند، مانند دولت افغانستان، تمویل کننده گان بین المللی، سازمان ملل متحد در امور تجارت و سکرتریت سازمان تجارت جهانی که این هادرین مرحله بهترین مساعدت های شانرا برای داشتن یک مذاکره خوب به این کشور فراهم نمایند.

بلاخره این گزارش با داشتن یک تعداد پیشنهادات و ملاحظات به پایان میرسد. آکسفام معتقد است تا این پیشنهادات توسط دولت افغانستان، و جامعه بین المللی به زود ترین فرصت تطبیق میگردد، همچنان پیشنهادات مبنی بر اصلاحات پروسه دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته بخاطر ساختن پیشنهاد موجودی در نظر گرفته میشود.

1 پس منظر دسترسی افغانستان

وضعیت انکشاف بشری در افغانستان

افغانستان یکی از فقیرترین کشورها در جهان است. و این توسط سازمان ملل متحد هم در جمله کشورهای کمتر انکشاف یافته و رو به انکشاف ولی کوهبند شناسایی گردیده است. سالهای جنگ یک تاثیر نهایت منفی بر انکشاف انسانی، اجتماعی و اقتصادی داشته است. منحصیث یک نتیجه انکشاف انسانی در افغانستان پایین تر از کشورهای آفریقایی است. عدم دسترسی به ابحار، دور بودن از بازارهای جهانی، قیمت های بالای ترانزیت از مواردی اند که بالای انکشاف یک کشور تاثیر دارند و مردم را از داشتن فرصت های مناسب برای سود بردن و سرمایه گذاری های تجاری که توسط پالیسی جهانی سازی در نظر گرفته شده است به دور نگهدارد.

چوکات اول افغانستان

جی دی پی 5.7 میلیارد دالر

جی دی پی افزایش سالانه 8%

جی دی پی در هر سال 315 دالر (تخمین بانک جهانی)

توقع زنده گی در زمان تولد: 44.5 سال

سطح سواد: 29% بالای 15 سال

خط بیکاری: 30%

مرگ و میر اطفال: 165 طفل مرده از 1000 ولادت های زنده

فیصدی نفوس که زیر خط فقر زنده گی میکنند: 70%

فیصدی نفوس که دسترسی به آب آشامیدنی صحی دارند: 23%

فیصدی نفوس که به حفظ الصحه دسترسی دارند: 12%

منبع: افغانستان یک کشوری نشر شده در پروگرام انکشافی سازمان ملل متحد 2005 و بانک جهانی در مورد اندازه انکشاف و تمام ارقام مربوط سال 2004 است.

سالهای جنگ یک تاثیر نهایت منفی بر انکشاف انسانی، اجتماعی و اقتصادی داشته است. محصولات افغانستان در رقابت اقتصاد جهانی قرار ندارد اکثر دواير اقتصادی، تجاری و زیر بنای آن طی سالهای جنگ از بین رفته است. تعداد عظیم گران مسلکی و حرفوی در جریان سالهای جنگ کشور را ترک نموده و تا بحال بر نگشته اند. به گفته سازمان ملل متحد تقریباً 3.4 میلیون افغان در خارج از کشور بسر میبرند که تا هنوز به کشور شان بر نگشته اند.

طبق اظهارات بانک جهانی زیر بنا های افغانستان در سطح جهان در حالت بد قرار دارد و حتی زیر ارقام کشور های افریقایی به حساب میشود. در مناطق روستائی افغانستان آب آشامیدنی صحتی و سرک های ارتباطی به شهرها وجود ندارد

در بخش تعلیم و تربیه حدود 75% مکاتب در جریان 23 سال جنگ از بین رفته اند. در حال حاضر حدود 5 میلیون اطفال به مکتب میروند. و این یکی از بزرگترین شمولیت مکتب بعد از سقوط حکومت طالبان میباشد هم برای دختران و هم برای پسران. به سطح ملی هنوز هم 7 میلیون طفل به مکتب دسترسی ندارند. بسیاری از مکاتب هنوز هم عاری لابراتوار های علمی، کتابخانه ها و برق اند.

افغانستان یکی از کشور هائیس که بیشترین تعداد ماین های زیر زمینی را دارد. هزاران نفر توسط همین ماین ها یا زخمی و یا هم به قتل رسیده است که تعداد شان 4% همه نفوس را تخمین میزند، یعنی حدود یک میلیون آن معیوب اند. و این خودش یک چالش بزرگی را بر سر راه کشوری قرار میدهد که دارای امکانات محدود صحتی میباشد.

سن زنده گی در هنگام تولد تا 44 سال تخمین زده شده است و این رقم 20 سال پایینتر از تمام کشور هایی میباشد که در همسایگی افغانستان قرار دارند و پایینترین رقم در میان کشور های کمترانکشاف یافته است از میان پنج طفل یکی آن قبل از آنکه به سن پنج سالگی برسند وفات میکنند و در هر 30 دقیقه یک زن در اثر امراض ناشی از حمل فوت مینماید.

پروسه دسترسی

پروسه دسترسی شدیداً تنزیل یافته است توسط اعضای که فقط نفع خود را در موجودیت این سازمان میبینند و اولویت های انکشافی را بر کشور های متقاضی میگذارند. تصامیم بطور رسمی توسط کنفرانس وزرا گرفته میشود که شامل همه اعضای این سازمان میگردد. موضوع "توافق خواهد شد" مورد مذاکره است با کشور های متقاضی و نیز گروه کاری که با دسترسی کشورها بر خورد مینمایند. اکثریت کشور های تجاری اعضای گروه کاری میباشد. تمام اعضای گروه کاری باید بر سر شرایط دسترسی به توافق برسند.

برای بوجود آوردن یک قانون سازمانی عدم موجودیت یکی از قواعدی که بر دسترسی تاثیر دارند یک کمیود قابل درک است و میتواند که منفعت آنرا بالای کشور های قدرتمند توضیح دهد. نه تنها یک کشور باید از تمام قواعد این سازمان مبنی بر عضویت آن سازمان آگاهی یابد بلکه باید تمام اعضای آن قادر باشند تا از کشور متقاضی خواهان شرایط بیشتر باشند که به نام های منفی و مثبت یاد میشوند.

خواه یک کشور عضویت این سازمان را بدست آورد یا نه و در جاییکه این پروسه به جلو کشانده میشود بستگی به اولویت ها و تمایل اعضای فعلی این سازمان دارد. دسترسی برای بعضی از کشورها به نسبت دلایل سیاسی بسته است در حالیکه بعضی از دیگر کشورها با داشتن متخلفین سیاسی کمک زیادی برای عضویت داشته اند. این سازمان درین اواخر از بررسی عضویت ایران و سوریه به دلیل امریکا خود داری نموده است. تقاضای افغانستان و تصویب عضویت آن به این سازمان زمانی فرا رسید که امریکا بشدت از این کشور حمایت کرد

زیرا اینکار درست بعد از سقوط طالبان بوقوع پیوست و (چنین تصویری به عراق بعد از صدام نیز داده شد).

حالت فعلی دسترسی افغانستان به این سازمان

در 21 نوامبر سال 2004 افغانستان درخواست جدیدی را برای عضویت این سازمان ارسال داشت و قبول گردید. اولین گروه کاری به رهبری سفیر هالند در 13 دسامبر سال 2004 ایجاد گردید و با وجودیکه این کار باعث تشویق یک دلچسپی در متصل شدن به گروه کاری گردید. گروه کاری افغانستان زمانی نشست خواهیم کرد که این کشور توافقنامه خویش را به رژیم تجارت خارجی گیسل نماید که اولین قدم برای دسترسی به این پروسه است. این توافقنامه اساساً یک بررسی رژیم تجارتی متقاضی میباشد که در حال حاضر توسط دولت افغانستان مسوده آن تهیه گردیده و شاید تا به ختم سال جاری ارسال گردد. بعد از آنکه این سند به تصویب رسید، مذاکره روی شرایط افغانستان برای عضویت به این سازمان شروع خواهد شد.

2 مذاکره برای یک قرضه عادلانه

جامعه بین المللی و جامعه مدنی افغانستان به این فکر اند که افغانستان نسبت به عضویت سازمان تجارت جهانی اولویت های دیگری دارد. زیرا این کشور به تازه گی از جنگ بسوی صلح میروید و دارای چالش های خیلی بزرگ انکشافی و بلند ترین درجه فقر در جهان است. بر علاوه بدون در نظر داشت و حل این مشکلات افغانستان خود را از بعضی از منفعت های اساسی محروم میسازد و شاید با ضرر های بیشتر مواجه شود.

افغانستان شاید در موقف بهتر باشد تا بشکل موثر بتواند مذاکره نماید و برای ثبات سیاسی و اقتصادی اولویت دهد تا یک دولت مستقل از حمایت خارجی را ایجاد کند و منافع ملی خویش را در مذاکرات تجارتی در نظر گیرد.

در خواست برای عضویت داده شده و اقدامات اولیه نیز در نظر گرفته شده است، پس افغانستان باید برای عضویت به سازمان تجارت جهانی هیچگونه عجله ای بخرچ ندهد، اگر میخواهد که یک معاهدنی مناسب را انجام دهد که بتواند به تمام عرصه ها ارتباط بگیرد تا اینکه شامل شدن در تجارت جهانی را تحلیل و تجزیه کند.

منفعت های اساسی عضویت

در اینجا منفعت ها از پنج بُعد مطالعه گردیده است دیگر این که برای کشور های کمتر انکشاف یافته و انکشاف یافته جهت دسترسی به سازمان تجارت جهانی وجود دارد، مساعدت های تخنیکی همراه اقتصاد و اصلاحات اداری لازم برای کشورهای متقاضی در پروسه دسترسی، ارتقاداتن به اینکه کشورها امید وار گردند که عضویت به صادرات آنها داده میشود بخاطر دسترسی انکشاف یافته به بازار های بین المللی، ازدیاد جلب سرمایه گذاری های مستقیم

خارجی، محافظت سیستم چند جانبه که بتواند کشورهای کوچک را در مقابل فشار های دوجانبه و تمرین های غیر مناسب تجاری تقدیم کند.

کمک به منظور اصلاحات اقتصادی و اداری

مساعدت های تخنیکی با اصلاحات اقتصادی و اداری یک هدف واضح از کمبودها بود منحصیث اولین کشور کمتر انکشاف یافته که عضویت این سازمان را در سال 2003 خواهان گردید. و این یک اولویت اساسی برای افغانستان است. افغانستان در حال حاضر اصلاحاتی را رویدست گرفته است در مورد سیستم گمرک، تکس، مقررات و ظرفیت سازی در وزارت خانه ها. ولی دیده شود که چی منفعتی از این اصلاحات برده خواهد شد و باید به حد کافی موثر، دقیق باشد. هر نوع مقررره جدید باید نیازمندی های مردم فقیر و آسیب پذیر که اکثریت نفوس کشور را تشکیل میدهند در نظر گیرد.

این نیز مهم است که فرق میان مساعدت های که در اصل تسهیلات تجاری را مانند اصلاحات گمرکی و مساعدت های که اصلاحات قانونی داخلی را که ارتباط به توافقات این سازمان میگیرد مانند خدمات، حقوق اکادمیک، و سرمایه گذاری وجود داشته باشد. این میتواند بعداً افغانستان را به مقررات مربوط به تجارت که شاید به نفع افغانستان نباشد و انکشاف کشور را در آینده مورد سازش قرار دهد قبل از آنکه روی میز مذاکرات قرار داده شود مورد بررسی قرار گیرد. افغانستان باید بکوشد تا حمایت برای اصلاحات داخلی را به نفع خودش از طرف کشور های تمویل کننده بدست آورد تا بتواند هر نوع تقاضای اصلاحات را که در آینده میتواند مشکلاتی را ببار آورد با اطمینان رد نماید.

کمک برای این همه اصلاحات میتواند بدون پروسه دسترسی صورت گیرد ولی حرکتی که بتواند آنرا به پیش ببرد و اصلاحات میتواند در حال وجود داشته باشد بدون آنکه هدف فقط عضویت سازمان تجارت جهانی باشد.

حمایت تخنیکی باید برای تسهیلات تجاری و انکشاف اولویت های ملی افغانستان بوده و باید پر معنی باشد. اعضای سازمان تجارت جهانی خود شانرا برای فراهم آوری مساعد های تخنیکی برای کشور های کمتر انکشاف یافته در جریان درخواست آنها برای عضویت خود را متعهد میدانند. "مساعدت های تخنیکی هدفمند و هماهنگ شده و ظرفیت سازی توسط این سازمان و دیگر همکاران انکشافی در سطح منطقه بشمول بوجود آوردن چوکات کاری منحصیث یک اولویت جهت کمک به کشور های کمتر انکشاف یافته تنظیم میگردد.

تعهدات در سازمان تجارت جهانی در اعلامیه هانگ کانگ که در دسمبر سال 2005 صورت گرفت به اجرا درآمد. بر علاوه بسیاری از توافقات این سازمان موضوعات را در مورد انتقال تکنالوژی و موارداتی در مورد مساعدت های تخنیکی برای کشور های رو به انکشاف و کمتر انکشاف یافته در خود گنجانیده است. تجارب موجود اعضای حاضر نشان میدهد که اندازه مساعدت ها کم خواهد بود و آنچه که تا بحال فراهم گردیده تمویل کننده گان بوده اند نه استفاده کننده گان. کشور های فقیر بطور عاجل پول ضرورت دارند تا خود را در عرصه تجارت توانمند بسازند و هیچگونه تعهدی از طرف تمویل کننده گان وجود ندارد که آنها پول تحت قرار داد آی ایف فراهم نمایند.

در زمانیکه مساعدت های تخنیکی ضرور است و نمیتواند که جلو هر نوع دسترسی مضر را به مذاکرات بگیرد، و به یقین برای هر نوع توافقات و قدرت ثبات افغانستان در عضویت این سازمان در آینده به مرحله اجرا در آید. بدین لحاظ این نوع کمک برای مستفید شده گان بر

علاوه کمک های انکشافی و عاری از هر نوع شرایط اقتصادی بوده و نیز برای بدست آوردن یک قواعد تجاری بهتر و عادلانه تر و کافی باشد.

افزایش در صادرات بنابر بهتر ساختن دسترسی به بازار های بین المللی

در فرضیه، افغانستان باید به بازار های جهانی دسترسی پیدا کند از طریق اصول سازمان تجارت جهانی و شرایط پیشنهاد شده توسط یکی از کشور ها به دیگری (مخصوصاً به قیمت تعرفه) که باید به همه اعضای تجاری پیشنهاد گردیده - یک اصول غیر تبعیضی منحصراً یک رویه به ملت دلخواه است. کشور ها ای که به سازمان می پیوندند مانند افغانستان، شاید به تعرفه های پایینتر ای که توسط دیگر اعضا مورد استفاده قرار میگیرد دسترسی پیدا نکند.

افغانستان در حال حاضر از توافقات ترجیحی تجارت مستفید گردیده است با کشور های کانادا، اتحادیه اروپا، امریکا، جاپان، هندوستان و ایران توافق نموده است. مذاکرات بیشتر با پاکستان در حال جریان است. افغانستان همچنان از سیستم عمومی ترجیح از اتحادیه اروپا و امریکا منفعت میبرد بجز تسلیحات. بر علاوه 78% تمام کشور های صادر کننده به اعضای چهارم تجاری تحت توافقات ترجیحی قرار دارد با کشور های هند، پاکستان، امریکا و اتحادیه اروپا. در محتویات اینکه دسترسی به این سازمان به افغانستان خیلی مشکل است و به این کشور دسترسی افزایشی به بازار با شرکای تجاری اش داده است.

افغانستان یکی از غریب ترین کشور های دنیاست و با مشکلاتی که از سه دهه جنگ بوجود آید سالهای جنگ یک تاثیر نهایت منفی بر انکشاف انسانی، اجتماعی و اقتصادی داشته است. و صادرات قوی ندارد تا دسترسی به مارکیت های جهانی را افزایش دهد که طریق توافقات ترجیحی تجارت است.

احصایه های تجاری در حال جاری برای این نکته مهم است. تجارت خارجی در افغانستان در حال حاضر فقط 6% تمام صادرات افغانستان به استثنا تریاک تشکیل میدهد. بانک جهانی نموده است که 80-90% تمام فعالیت های اقتصادی این کشور غیر رسمی است. بانک جهانی ارقام تجاری را برای سال 2006 پروژه نمود که حدود 3630 میلیون دالر واردات و 1291 میلیون دالر افغانستان صادرات داشته است که هنوز هم یک خلا 2339 میلیون دالر را ایجاد میکند. و این رقم با تفاوت بسیار کم از معاملات تجاری سال 2004/5 است که 2690 میلیون دالر بود.

با در نظر داشت مقایسه منطقی، صادرات از کشور همسایه پاکستان در سال 2004 به 13379 میلیون دالر، چین به حدود 593326 میلیون دالر، کمبودی در این اواخر 2798 میلیون دالر صادرات داشته است.

اقتصاد افغانستان توسط بخش های روستایی ارایه میگردد که بیشتر بین آن مربوط زراعت میگردد و حدود 47% اقتصاد را در سال 2003 تشکیل میداد. اندازه در سال 2005 24%

صنعت را تشکیل میدهد و تولیدات حدود 15% را تشکیل میدهد. بر علاوه اقتصاد اصلی بسته به تجارت غیر قانونی تر یاک دارد. در سال 2005 تولیدات تریاک حدود 52% همه ای تولیدات را تشکیل میداد.

افزایش دسترسی افغانستان به بازار های جهانی که کشور اکنون از آن مستفید گردیده است بدون شک یک منفعتی است که کشور از آن میبرد و فرصت آنرا در میابد تا بخش های صادراتی خویش را انکشاف بدهد. شاید سازمان تجارت جهانی فرصت های دیگری را نیز به افغانستان برای دسترسی به بازار های جهانی فراهم کند ولی مولدین افغان زیر سوال اند.

افغانستان در حال حاضر هیچ استفاده ای رقابتی در سیستم تجارت جهانی ندارد. خطرات امنیتی، مشکلات لوژیستیکی برای کشور کوهبند در مسایل واردات و حقیقت اینکه افغانستان بازار های این کشور توسط چند شخص محدود اداره میشوند که این رویه رقابت را محدود ساخته است بدان معنی که تولیدات افغانستان به مقایسه منطقه ارزان نیستند. بهر حال، نمیتوان گفت که مولدین افغان در رقابت قرار ندارند ولی آنها میتوانند که منفعت های مقایسوی را انکشاف دهند. و این معلوم نیست که عضویت این سازمان چگونه میتواند در این راستا کشور را کمک کند.

در افغانستان شرایط ضعیف تجارت، انکشاف اقتصادی بعد از جنگ (از منابع غیر مواد مخدر) حدود 7.5-8% است. در استراتژی موقت انکشاف ملی حکومت افغانستان اولویت های سرمایه گذاری را شناسایی نموده است که منابع انکشاف برای دراز مدت سوق دهد. اینها عبارت از، 1- زراعت، پاستورولیزم و ملکیت های روستایی. 2- استفاده درست از منابع دولتی 3 صنایع کوچک و 4 همکاری منطقوی تجارت و ترانزیت

انکشاف این بخش ها وقت و زمان میخواهد، پالیسی ها باید انکشاف یابندو باید یقینی سازند که انکشاف مساویانه تقسیم میگردد. این پالیسی ها باید توجه خاص به تقسیم این انکشاف کنند که توسط زنها بوجود آمده اند. بخش زراعت بطور اخص تعداد زیادی از زنها را در خود مشغول ساخته است و انکشاف آن منفعت های اساسی را به زنان در قبال دارد.

در کوتاه و دراز مدت، بسیاری از سازمان های بین المللی و تمویل کننده گان که در افغانستان فعالیت دارند میتوانند انکشاف صادراتی در چهار بخش شاهد باشند که همه آنها مربوط به سرمایه گذاری دولت است که بخش اول زراعت، پاستورولیزم و ملکیت های روستایی است. اینها عبارت اند از قالین، میوه خشک، خسته باب، میوه تازه، چرم، پشم و پنبه میباشد. در حقیقت اینها بخش هایی است که افغانستان در طول تاریخ یکی از تولید کننده گان قوی این محصولات بوده است و میتواند بار دیگر نیز باشد. بانک جهانی انکشاف صادراتی در این بخش ها یک افزایش را 100 میلیون دالری را در سال 2005 نشان میدهد که تا سال 2010 به 176 میلیون دالر میرسد البته در میوه خشک، و خسته باب، 23 تا 57 میلیون دالر از بابت میوه تازه، از 28 میلیون تا 161 میلیون در صادرات پنبه، چرم و پشم و بین 50 الی 101 میلیون دالر قالین و گلیم خواهد بود.

چوکات دوم (توسعه بادام: دهقانان در جستجوی بازار یابی)

مقاله ای توسط آژانس خبری پژواک در ماه جولای 2006 به نشر رسید و ابراز نموده بود که یک افزایش قابل ملاحظه ای در تولیدات بادام در شمال کشور در ولایت سمنگان بوجود آمده است. در 2006 دهقانان در منطقه حدود 8100 تن به ارزش 23 میلیون دالر زرع نموده اند در مقایسه به سال 2005 6753 تن به ارزش 27 میلیون دالر تولیدات داشته اند. معمولاً 70% بادام ها از ولایات به پاکستان، هند، چین و امارات متحده عربی صادر میگردند.

بهر حال در این سال دهقین مبارزه میکنند تا بازاری را به محصولاتشان بیابند زیرا محصولات افزایش یافته است. باید این افزایش ادامه یابد و این محصول میتواند از افزایش دسترسی به بازار از طریق ترجیحات مخصوص و عضویت سازمان تجارت جهانی منفعت ببرد.

منبع: بادام در جستجوی بازار یابی خوب، پژواک 12 جولای 2006.

این واضح است اگر افغانستان میخواهد تا از دسترسی به مارکیت منفعت ببرد و طبعاً از طریق عضویت به سازمان بین المللی تجارت، اول ضرور است تا در اینجا سرمایه گذاری کند و صنایع و زراعت خویش را انکشاف بخشد، تا بتواند این محصولات را به کمیت معینی تولیداتش صادر کند. با در نظر داشت شرایط ناگوار امنیتی افغانستان باید قادر باشد تا بتواند اینها را بازسازی و انکشاف دهد و در دیگر بخش ها باید از رقابت های بوجود آمده منفعت ببرد مخصوصاً در جهان اقتصاد. بهر حال، این نیازمندی میتواند به جامعه بین المللی کمک کند تا این هدف را بدست آورد. در دور آخر دوحه و مذاکرات سازمان تجارت جهانی در این جا بعضی از مذاکرات در مورد کمک نمودن به کشور های کمتر انکشاف یافته با یک منبع ظرفیت تا آنها بتوانند از عضویت این سازمان منفعت های لازم را ببرند. هر گاه این مذاکرات منفعت بار باشند افغانستان باید بطور یقینی ضمانت نمایند که این مذاکرات برای نفع کشور های کمتر انکشاف یافته است.

بدست آوردن افزایش در سرمایه گذاری مستقیم خارجی

بعضی از کشور ها به این عقیده اند که عضویت سازمان تجارت جهانی محیط دوستانه تجارتی بوجود میآورد و میتواند که اف دی آی را در بخش صادرات و تولید محصولات داخلی در بازار کمک کند. در حقیقت FDI میتواند یک سهم بزرگی را در انکشاف اساسی یک کشور بازی کند. یافته های بانک جهانی نشان میدهد که عضویت سازمان تجارت جهانی تاثیر کمی بالای اف دی آی خواهد داشت.

سروی توسط ضمانت های چند جانبه آژانس سرمایه گذاری بانک جهانی انجام شده است و یک سازمان تصمیم میگیرد که در یک کشور خاص سرمایه گذاری کند با دسترسی به مشتریان و

یک محیط با ثبات سیاسی و اجتماعی. بزرگترین خطر اف دی آی همانا نا امنی فزینی برای کارمندان، جنگ و یا ناآرامی های ملکی است، بی اعتباری پول رایج کشور و تخطی از مواردات قرار داد است. در حقیقت بانک جهانی در گزارش سالانه اخیر اش در مورد سرمایه گذاری چنین مینگارد که در اینجا هیچ ثبوتی وجود ندارد که تصامیم مربوط به سرمایه گذاری و امضا نمودن قرار داد های تجارتي تحت نفوذ سازمان تجارت جهانی قرار دارد.

یافته های بانک جهانی در سال 2005 نیز در مورد سرمایه گذاری در افغانستان شبیه آن بوده است. طبق گزارش بانک جهانی تصامیم جدید در مورد سرمایه گذاری معمولاً روی موجودیت و یا عدم موجودیت پنج اصل ذیل صورت میگیرد: ثبات سیاسی و اقتصادی و امنیت، مقررات واضح و شفاف، تکس مناسب که بشکل درست تطبیق میگردد، دسترسی به زیر بناهای مالی و داشتن نیروی کار مسلکی. ازادی تجارت و عضویت به این سازمان در این لیست وجود ندارد.

در مورد افغانستان، هر چند که سرمایه گذاری خیلی بالا است و حدود 22% پروگرام های انکشافی را تشکسل میدهد، اکثریت قاطع آن سرمایه گذاری عامه است که از طریق کمک های بین المللی صورت میگیرد. یک مقدار پیشرفت در قسمت اصلاحات سیستم تکس صورت گرفته محدودیت دسترسی به برق، زمین و نیروی کار غیر مسلکی مشکلات عظمی را بیار آورده است. بانک جهانی در یک تحقیق اش در مورد تجارت در افغانستان نشان میدهد که فقط 6.5 ساعت برق در یک شبانه روز وجود دارد و حدود 50% کمپنی ها قادر به بدست آوردن زمین نیستند حالا نکه از سه سال بدینسو تلاش برای بدست آوردن آن نموده اند. تخمیناً حدود 1/3 کارگران در افغانستان دارای تحصیلات متوسطه و یا بالاتر از آن اند و 62% منیجر های افغان یا تحصیلات متوسطه و یا هم بالاتر از آن را دارند در مقایسه با 96% و 98% در کشور های همسایه هند و پاکستان.

در مقابل دسترسی ضعیف به منابع، خطرات جنگ که بیشتر از هروقت دیگر این کشور را تهدید میکند و نیز کاهش در قوای امریکایی مقیم در افغانستان و این عضویت سازمان تجارت جهانی و سرمایه گذاری خارجی را کاهش میدهد.

دسترسی به درک فروکش کردن منازعات در سازمان تجارت جهانی

درک فروکش کردن منازعات در سازمان تجارت جهانی برای رفع منازعات تجارتي در میان کشور های عضو است. بدون این سهولت کشور های رو به انکشاف شاید مشکلات بزرگ تجارتي را متقبل شوند. در چنین اوضاع دادن قدرت و منابع، درجه موفقیت تجارتي را در کشور های کوچک کم میسازد. این سازمان بر علیه تجارت غیر قانونی که تاثیرات منفی بالای تجارت و اقتصاد دارد برای کشور های رو به انکشاف است.

بهر حال این سهولت برای کشور های کمتر انکشاف یافته سود کمتری در قبال دارد. از 346 قضیه که بخش حل منازعات تجاری با آن مواجه بوده است تنها یک قضیه در مورد بطری های بنگله دیشی بوده است. که توسط کشور های کمتر انکشاف یافته رهبری میگردید. در حقیقت مصارف، نبود ظرفیت های تخنیکي، و فشار های سیاسی بالای کشور های کمتر انکشاف یافته

باعث آن گردیده تا آنها نتوانند از حقوق شان در همچو مجمعی دفاع بکنند و نیز در چندین قضیه همین کشور منحصی جناح سوم حضور داشته اند.

ولی این بخش حل منازعات برای افغانستان یک مقدار شانس های را در آینده در نظر دارد تا از برخورد های غیر عادلانه تجاری بر حذر بماند. ولی قضایای زیادی از طرف انجو ها وجود دارد در مورد اجناس ارزان، اجناس سب سایدی از کشور های چین، پاکستان و ایران به افغانستان است. در حالیکه تقلب در این قضایا به ثبات نرسیده است، دیگر کشور های کمتر انکشاف یافته مانند موزانبیق و هایتی قضایای محکم و قانونی در مقابل اتحادیه اروپا و امریکا دارند که میتواند از طریق این بخش مورد بررسی قرار گیرد.

دسترسی به حل منازعات در نظریه به افغانستان فرصت های را میدهد تا در مقابل رفتار های غیر عادلانه در آینده بر خورد نماید. ولی جای شک باقی میماند که بتواند در این قضیه مو فقیته آمیز برخورد نماید.

یک بهران عمده که افغانستان به آن مواجه است صنعت قالین بافی است که صنعت گران افغان آنرا به پاکستان میفرستند تا قیچی و شستن آن در انجا صورت گیرد و به کشور سومی صادر گردد ولی منحصی تولیدات پاکستان. بد بختانه قوانین سازمان تجارت جهانی خیلی محدود است و شاید افغانستان شانس کمتری برای بحث روی این موضوع داشته باشد.

چوکات سوم: صنعت قالین افغانستان، از دادن علامه تولید

افغانستان یک موقعیت جهانی در قسمت تولید قالین دارد و آن بنابر کیفیت نادر آنست. بر علاوه صنعت قالین یکی از تولیداتی است که فقیرترین زنان و مردان در آن استخدام میشوند. تحقیق توسط بخش ازریایی و تحقیق افغانستان نشان میدهد بیشترین قالین هاییکه به پاکستان صادر میگردند برای فرستادن از آنجا به کشور های دیگر است. پاکستان جایی است که آخرین شستشو و دیگر پروسه هایی قالین را انجام میدهد ولی در پلان است تا در شهر مزار شریف نیز پروسه شستشوی قالین ها شروع شود. بسیاری از این قالین ها در پاکستان دوباره علامت تولید زده میشوند تا نشان دهند که این قالین در آنجا تولید گردیده است و این تولیدات سنتی افغانستان را به خطر مواجه میسازد.

تحقیق توسط کریسشن ایدید در ولایت دور افتاده فاریاب صورت گرفته که نقل کننده قصه هایی است. فاریاب نتوانسته است تا از کمک های جامعه جهانی در افغانستان بهره ببرد و بنابر شکل جغرافیایی آن نتوانسته است باز سازی گردد. از همین لحاظ درجه فقر بالا است و شرایط اقتصادی خیلی پایین.

در گذشته بافت قالین یک منبع خوب در آمد برای هر فرد معمولی در فاریاب محسوب میشد. در آمد از این تولید بدست میامد در انکشاف اقتصادی و اجتماعی ولایت و هم چنان اقتصاد ملی سهم خوبی داشت. بد بختانه در سالهای اخیر و بخاطر منافع دلالاتان خارجی و مرتبترین شان درآمد این بخش از بین رفته است. بر علاوه موضوع قابل دقت همانا تغیر در علامه تولید است که توسط دلالاتان پاکستانی صورت میگیرد و این قالین ها به قیمت نا چیز توسط آنها خریداری گردیده و به قیمت بالا توسط پاکستانی ها بنام جنس پاکستانی بفروش میرسد. تا جاییکه صنعت

قالین یکی از بخش هایی است که در افغانستان انکشاف بسزایی داشته است ولی این موضوع باید منحيث یکی از مسایل عاجل مورد بحث و تحقيق قرار گیرد.

در حالیکه عضویت سازمان تجارت میتواند فواید دراز مدتی را ببار آورد، و لی با وجود آنهم در اینجا چیز های زیادی است که از دست خواهد رفت. خطر از دست دادن نباید مورد بازنگری قرار گیرد. شرایط دسترسی یکبار که مورد موافقه قرار گرفت مشکل است تا تغییر یابد. آنها موثرانه یک کشور را در شرایطی قرار میدهند که شاید که دسترسی به عین پالیسی ها نداشته زیرا این پالیسی ها توسط کشور های بزرگ صنعتی و انکشاف یافته مورد استفاده قرار میگیرند.

خطرات اساسی دسترسی

گسترش خطرات که توسط سازمان تجارت جهانی در مورد دسترسی بستگی به شرایط ومدت دارد که در آن یک کشور به توافق میرسد. در حالیکه مدت دسترسی های افغانستان هنوز معلوم نیست و این واضح است که این کشور با تعدادی از چالش های انکشافی مواجه است. اقتصاد هنوز هم به شکل موثر آن انکشاف نیافته تا در رقابت های جهانی قرار گیرد، زیرا سطح تولید پایین بوده و قدرت رقابت کشور نیز ضعیف میباشد.

با در نظر داشت تاریخچه مذاکرات دسترسی برای کشور های دیگر، ممالکی که سازمان تجارت جهانی در خواست نموده بود این ممکن است که چهار خطر اساسی را برای دسترسی این سازمان برای انکشاف افغانستان بوجود آورد:

- بخش های آسیب پذیر اقتصاد میتواند در رقابت های بین المللی از بین برود.
- گسترش خصوصی سازی برای خدمات ابتدایی و عدم موجودیت مواردات قانونی در مناطق دور دست.
- به اثر نداشتن ارتباطات داخلی فواید FDI از بین میرود.
- اجراءات این سازمان در قبال توافقات، انحراف دارایی دولت از چالش های انکشافی مانند صحت، تعلیم و تر بیه و زیر بنا های اقتصادی میباشد.

بخش های آسیب پذیر اقتصادی میتواند در رقابت های جهانی از بین بروند

اعضای این سازمان معمولاً رژیم تجارتي آزاد را انکشاف داده اند. و این رژیم میتواند که فرصت های صادرات را افزایش بخشد و نیز رقابت هاییرا میان محصولات خارجی و داخلی بوجود آورند که برای کشور های فقیر خیلی مشکل است. روی همین برنامه، سیستم زراعتی آسیب پذیر و انکشاف نیافته و دیگر تولیدات ابتدایی شاید به بازار های جهانی یا منظوقی نتوانند در مقابل اجناس خارجی رقابت نمایند و این باعث آن گردد تا معیشت مردم از بین برود.

در اینجا شرایط دیگری برای کشور های کمتر انکشاف یافته و انکشاف یافته وجود دارد، و آنها اجازه دارند تا تولیدات بخش های آسیب پذیر محلی را از رقابت بازدارند. مثال هایی آن در همه نقاط جهان قابل دریافت است.

خصوصی سازی برای ارایه خدمات منجر به نبود مواد در مناطق دوردست منطقه میگردد که مثال های آن در سر تا سر دنیا موجود میباشد.

آزاد سازی بازار جواری در فلیپین در سال 1997 که بالای زارعین جواری در فلیپین تطبیق گردید و آنها سالانه حدود 365 دالر عواید از این مدرک داشته اند توسط دهاقین جواری در امریکا تحت فشار قرار گرفتند زیرا آنها سالانه حدود 20000 دالر عواید داشته باشند. نصف دهاقین فلیپینی در زیر خط فقر زنده گی میکردند و تاثیر رقابت با دهاقین امریکا فقیر ترین خانواده های فلیپینی را در معرض خطر قرار داد. صنعت لبنیات در جامیکا چون صنعت شکر و قند سازی در افریقای جنوبی و نساجی در زامبیا مشکلات همگونی را بیار آورد.

در اینجا برای کشور های عقب مانده مانند افغانستان باید اجازه یابند تا از تعرفه برای تحت پوشش قرار دادن محصولات آسیب پذیر اش از رقابت های جهانی بطور مثال، اهداف کلیدی انکشاف ملی را در حمایت از معیشت مجامع غریب انکشاف دهد.

اقتصاد روستایی افغانستان که 67% آن قوای کار و بسیاری از آنان زنان اند با یک سطح بسیار پایین تولیداتی فعالیت نموده و تولید کننده گان داخلی با بخش استراتژیکی باید وقت و جای آنرا داشته باشند تا تولیدات شانرا در سطح بازار های داخلی گسترش داده و برای رقابت جهانی آماده گی بگیرند.

افغانستان باید کمک های تجارتي را برای حمایت از زراعت اجازه دهد تا امنیت غذایی، انکشاف روستایی و انکشاف دراز مدت را برای نفوس روستایی اش تا مین نماید. برای ضمانت آینده ای انکشاف صنعتی، افغانستان باید اجازه یابد تا انعطاف پذیری کافی را در قسمت صنایع اطفال بدست آورد.

این استراتژی که معمولاً توسط کشور های غربی و کشور های آسیای شرقی تعقیب میگردد بنام "اقتصاد پلنگ" یا میگردد و بطور نمونه شاید واردات بعضی از اشیا را محدود سازند و بر عکس وارد نمودن مواد خام و مواد اولیه را اجازه دهند تا تولید کنندگان داخلی به رقابت های جهانی بپردازند.

افغانستان یک رژیم تجارتي کاملاً آزاد دارد. سیستم تعرفه اخیراً معرفی گردیده، مواد به شش گروپ تقسیم گردیده اند، مواد خام و مواد تجملی و نیز قیمت ها از 5/2 به 16% میرسد. کشور های همسایه پاکستان برای محصولات زراعتی تعرفه 18.5% را تعیین نموده اند و برای محصولات غیر زراعتی تعرفه 16.2% را تعیین نموده اند. حتی در چین برای زراعت 16.2% را در نظر گرفته است که بالاتر از قیمتی است که افغانستان آنرا برای محصولات تجملی در نظر گرفته است (مانند میوه خشک، میوه های دیگر که در بین دیگر بخش ها برای آینده باید

انکشاف نماید. به تعقیب کشور کمتر انکشاف یافته مانند کمبودها یک تعرفه زراعتی 19.5 درصد و برای محصولات غیر زراعتی تعرفه 15.9 در صد را در نظر گرفته است، ولی برای یک کشور فقیر با اقتصاد ضعیف اینها خیلی پایین اند.

افغانستان رقابت را با منطقه شروع کرده است البته در بخش های خیلی مهم خویش. بدون تردید گزارش های رسیده حاکی از آنست که تعدادی از محصولات ارزان از کشور های همسایه در بازار های کشور موجود اند مانند بطری های ایرانی، محصولات چرمی خراب از چین، قالین از پاکستان و ایران.

اگر چه افغانستان با سازمان تجارت جهانی به میز مذاکرات می رود با این سیستم تعرفه خیلی آزاد بدون شک در آنجا به فشار های مواجه خواهد شد که قیمت ها را کاهش دهد حتی بیشتر از آن شاید تعرفه راکاهش دهد. اولویت در این است که در مقابل این فشار باید مقاومت صورت گیرد. هر رژیم تجاری هر قدر آزاد باشد برای تولید کننده گان کوچک یک مصیبت خواهد بود و فقط سیلاب مواد ارزان افزایش میابد.

در عوض دولت افغانستان باید تعرفه را به درجه های لازمی برای هر بخش برساند تا انکشاف زراعتی و صنعتی را تقویه نماید. این یک موضوع قابل بحث است که کشور های رو به انکشاف قادر استند تا پالیسی های لازمی را برای استفاده از تعرفه و حمایت از کشور های روبه انکشاف یقینی سازند. نگهداشتن تعرفه در یک حد معمول در هر کشور توانائی های بدست آوردن مقاصد را که در کاهش فقر کمک می نماید به خطر می اندازد. افغانستان باید قادر باشد تا روی حقیقت اعضای کشور های کمتر انکشاف یافته است مکلف نیستند تا همه تعرفه ها را در تولیدات صنعتی شان محدود سازند و هیچ تعرفه پایینی برای محصولات زراعتی ندارند.

تعرفه های بالا اگر ضرور باشد یکی از منفعت های است که میتواند به دولت افغانستان با یک در آمد کاملاً ضروری که باید در بخش های لازمی مانند صحت، تعلیم و تربیه و زیر بنا سازی استفاده شود. افغانستان یکی از کشور های است که کمترین عواید دولتی دارد و قرار معلومات GDP در سال 07-2006 عواید دولتی افغانستان به 6.5% میرسید.

خصوصی سازی گسترده برای خدمات اساسی میتواند به ضرر مناطق دور دست واقع شود

با وجودی که توافقات عمومی تجارت و خدمات یک توافق انعطاف پذیر است که به کشور ها اجازه میدهد که چی زمانی آنها میخواهند صنایع شانرا آزاد سازند، کشور های رو به انکشاف میتوانند تحت فشار های زیادی بیایند تا بعضی از بخش ها را باز کنند. سکتور خصوصی میتواند در شرایط درست مالیات ضروری را ارایه دهد و نیز موثریت و مرغوبیت را در بعضی از بخش های خدماتی اش گسترش دهد. این زمانی امکان پذیر خواهد بود که منحصی یک سیستم عامه و خوب مقرر شده که در آن مردمان کشور میتوانند بشکل دمو کراتیک از آن کنترول نمایند.

در اینجا بخش های حساسی هستند در افغانستان همچنان که در همه کشور هاست که خدمات اساسی را برای رفاه مانند آب، حفظ الصحة، برق، تعلیم و تر بیه و صحت فراهم نمایند. ارقام دولتی نشان میدهد که این خدمات میتواند نا موثر باشند و تجربه دیگر کشور ها نشان میدهد که خدمات گسترده خصوصی نمیتوانند به جمعیت غریب کشور برسند زیرا آنها مهمترین مصرف کننده گان بشمار نمایند. و این موضوع در افغانستان منحصیث یک کشور غریب و کوهبند نیز صدق میکند جاییکه بیشتر مردم در مناطق دور دست و روستایی زنده گی میکنند و رسیدگی به آنها مشکل صورت گیرد. بدین لحاظ خدمات اساسی برای هر نوع تعهدات تحت GETS باشد.

در هانگ کانگ، نشست وزرا در سال 2005 این توافق شد که در مذاکرات دوحه از هیچ کشور عقب مانده در خواست نخواهد شد تا خدمات آزاد انجام دهند ولی اینگونه محدودیت برای دسترسی وجود نداشت. افغانستان باید بیاد داشته باشد که بیشترین کشور های از آنها تقاضا شده بود تعهدی را امضا کنند که کشور های عقب مانده چون وانواتو، کمبودیا و نیپال نیز شامل باشند. کمبودیا تعهدی را در 11 کتگوری اصلی و 34 کتگوری فرعی امضا نموده است، نیپال نیز در 11 کتگوری اصلی و 28 کتگوری فرعی امضا نموده است و وانواتو (در دسترسی به مذاکرات) در 10 کتگوری اصلی و 19 کتگوری فرعی دیگر را به امضا رسانیده است. تونگا یک کشور عقب مانده نیست ولی تقاضا نموده بود تا تعهداتی را در مورد سکتور های فرعی اش که اعضای گروپ کاری خود شان هیچ تعهدی به آن نداشتند مانند تعلیمات ابتدایی و صحت به امضا برساند.

منفعت و عواید از سرمایه گذاری مستقیم خارجی شاید بخاطر ارتباط نداشتن با اقتصاد داخلی از بین برود:

بسیاری کمپنی های بین المللی کشور های رو به انکشاف را منحصیث اسمبله و یا نقطه تو ضیح استفاده میکنند که از انتقال تکنالوژی به ساحات عقب مانده و اقتصاد محلی جلو گیری میکنند.

بهر حال، از طریق تقاضا های تر جیحی، موارد قانونی محلی، انتقال تکنالوژی، انکشاف مو فقیت آمیز کشور های رو به انکشاف بحیث فایده از سرمایه گذاری خارجی در اقتصاد داخلی سود ببرند. در حقیقت به چی تعداد از کشور های روبه انکشاف توانسته اند که بشمول موفقیت هایی مانند کوریای جنوبی به انکشاف برسند. بعضی از کشور های همسایه افغانستان بشمول پاکستان هنوز هم از تولیدات داخلی برای انکشاف شان چون موتو رسایکل و موتر ساخت مملکت خود ایشان استفاده میکنند.

در توافقات سازمان تجارت جهانی در رابطه به میزان سرمایه گذاری به تقاضا های تر جیحی و یا هم موادات قانونی داخلی اجازه نمیدهد ولی انتقال تکنالوژی را اجازه میدهد. با دادن مثال های مختلف، چالش های انکشافی افغانستان بر شمرده شد و کشور باید اجازه یابد تا در مورد دور انتقالی و دسترسی مذاکره نماید. هفت سال بطور دقیق برای اعضای کشور های کمتر انکشاف یافته منحصیث دوره انتقالی در نظر گرفته شده است، تا آنها بتوانند اینرا یقینی سازند که سرمایه گذاری خارجی یک نقش بسیار تعیین کننده ای در بخش های انکشاف صنعت و خدمات دارد.

این انعطاف پذیری برای هفت سال دیگر تحت بخش اعلامیه هانگ کانگ در سال 2005 تمدید گردید که اعلام میدارد، کشور های کمتر انکشاف یافته باید اجازه یابند تا بطور موقت معیار هایبیرا که میتواند مکلفیت ها را تحت توافقات TIRMS به کشور های عقب مانده اجازه بدهد که تا معیار های لازم را الی ختم دوره انتقالی برای مدت هفت سال باقی میماند. بر علاوه این دوره انتقالی باید به انکشاف افغانستان رابطه داشته باشد و این هفت سال ثابت خواهد نمود اما مدت هفت سال وقت کوتاهی خواهد بود تا صنایع محلی را انکشاف دهد ورنه این پروسه میتواند تمدید شود.

حکومت افغانستان باید یقینی سازد که هر نوع مقرره ملی در مورد سرمایه گذاری نمیتواند از این انعطاف پذیری اساسی را قطع نماید.

انحراف مالیات حکومت از چالش های انکشافی

طبق تخمین اداره بانک جهانی قیمت های اجرایی سازمان تجارت جهانی و توافقات آن حدود 100 میلیون دالر در هر قرار داد است. قیمت تطبیق این قرارداد برای افغانستان به این اندازه نخواهد بود، مگر باز هم برای ممالک مانند افغانستان که برای بیرون آمدن از مشکلات میکوشد و اولویت های بودجوی خود را در مورد کاهش فقر و باز سازی زیر بنا ها چون صحت، تعلیم و تربیه بخرچ می رساند موثر واقع میگردد..

سطح عواید دولت اضافه شده مگر باز هم سطح عواید پائین دور از عواید تعیین شده می باشد. قیمت تطبیق قرارداد های سازمان بین المللی تجارت میتواند تاثیرات موثر مالی داشته باشد این عمل افغانستان را بح جهت مذاکرات دسترسی تقویت می بخشد.

زیرا با تطبیق این موافقت ها میتواند که مخارج اضافه کاری را زیاد سازد و بیشتر از آنچه توقع میبرد همکاری حاصل نمائید، البته با فرا رسیدن وقت آن. نیپال مشکلات فراوانی را از نبود یک حمایت مالی برای اجرای تعهدات به این سازمان متقبل گردیده است، اگر چیه پول های وعده شده در زمان امضا توافقات باید در اختیار آنها می گرفت.

این نباید فراموش شود که افغانستان در حال حاضر نا امنی گسترده و دوامدار را تجربه میکند. منازعات خشونت آمیز و تظاهرات متواتری که بوقوع میپیوندد نشان دهنده این حقیقت است. در گفتار قبلی حنیف اتمر وزیر انکشاف دهات اگر انکشاف مردم فقیر را از در بر نگیرد که اکثریت افغانها را تشکیل میدهد، این نه تنها یک ناکامی اجرایی در (اتحاد ملی و نارمل ساختن وضع سیاسی است) بلکه این حالت کشور را بی ثبات میسازد. امکان دارد که قوای کار بیسواد با در نظر گرفتن آینده و ثبات و بیشتر از بنیاد گرایی تاثیر پذیر میباشند ولی یک قوای کار با سواد میتواند که در رشد اقتصادی نقش خوب بازی کند.

تقاضا های مثبت سازمان تجارت جهانی که شاید انکشاف افغانستان را متزلزل بسازد اینست تا از اجرای سیاست های که میتواند یک توضیح عادلانه را در انکشاف صورت گیرد جلو گیری کند. تمام جوانب ذیدخل در افغانستان و پروسه دسترسی باید اینرا در فکر داشته باشند که آنها میتوانند به این مذاکرات داخل شوند.

انعطاف پذیری برای کشور های عقب مانده:

شناخت کشور های کمتر انکشاف یافته از نبود منفعت که انکشاف آنها متاثر میسازد و به چالش های بزرگی مواجه میباشند همانا مبارزه با فقر است. جامعه بین المللی یک مقدار پول را به سیستم چند جانبه تجارتي مساعدت مینماید.

بطور مثال، توافق روی زراعت برای کشور های عقب مانده و تعهدات مبنی بر کاهش حمایت داخلی و کمک های صادراتی و دسترسی به بازار را افزایش دهند. توافقات روی مساعدت ها و معیار های که دست کم اعضای انکشاف یافته و دیگر کشور های رو به انکشاف و معیار های که برای اعضای کمتر انکشاف یافته و غریب است و آنها را از حمایت های صادراتی محروم میسازد. در بسیاری قضایائی که در حالت انتقالی بوده اند به کشور های روبرو انکشاف اجازه داده اند (تا در مورد حق ملکیت اکادمیک مربوط به تجارت، سرمایه گذاری تجارتي، صحت و معیار های صحتی، محدودیت های تخنیکي در مورد تجارت و با ارزش ساختن گمرک) است. اعضای کمتر انکشاف یافته یک تقسیم اوقات طولانی تر دارند. چوکات پایین یک لیست مشرخی از برخورد های مخصوص و مختلف را ارایه میکند برای کشور های کمتر انکشاف یافته اند ارئه میکند که در توافقات مختلف این سازمان جاداده شده اند.

چوکات اول: برخورد های مخصوص و مختلف برای کشور های کمتر انکشاف یافته

	برخورد های مخصوص و مختلف برای کشور های عقب مانده	قرار داد سازمان بین المللی تجارت
<p>کمبودیا: سرحد صادر ساید به 0%. سرحد اوس زراعتی تعارفه گمرک 30%. نقطه اوج تعار زراعتی 60%. منبع برا سهمیه اندازه تعارفه.</p> <p>نیپال: سرحد صادر سب ساید به 0%. سرحد اوس زراعتی تعارفه گمرک 30%. نقطه اوج تعار زراعتی 60%. هیچ تع سهمیه اندازه تعارفه</p>	<p>پروسه ساده مشوره که میتو مورد استفاده قرار گیرد</p>	<p>توافق در مورد زراعت</p>
<p>کمبودیا: چهار سال 2008 نیپال: سال الی 2007</p>	<p>کشور های کمتر انکشاف یافته امکان تاخیر الی پنج سال را دار تا این موارد را و توافقات را با نظر داشت معیار هاییکه میتو واردات را متأثر سازد مورد اج قرار دهند.</p>	<p>تقاضای میزان صحت و حفظ الصحه</p>
	<p>کشور های کمتر انکشاف یافته برخورد های تر جیحی نسبت دیگر گروپ ها بیکه در تقاضا تحفظ های انتقالی قرار دارند به میگیرند</p>	<p>توافق روی محصول نساجی البسه</p>
<p>کمبودیا: معاملات سه سال الی 2007 نیپال: مهاملات ساله الی 2007</p>	<p>باید کشور های کمتر انکشاف یافته در موضوعات شان از مساعد های تخنیکی در آماده گی مقرر های تخنیکی بهره بگیرند و رو آن حساب نمایند.</p>	<p>توافق روی محدودیت ها تخنیکی در تجارت</p>
<p>شکایات فوری برای هر کشور</p>	<p>کشور های کمتر انکشاف یافته مدت هفت سال را منحیث دور انتقالی دارند تا از هر نوع معیار مربوط به سرمایه گذاری بر خلا موضوعات توافقتنامه است، ج گیری کنند</p>	<p>معیار های مربوط به سرما گذاری تجارتي</p>

<p>شکایات فوری برای هر کشور، گرچه کمبودها ممانع سب ساییدی صادرات صنعتی معاف بود</p>	<p>برای ارایه کردن جواز غ اتماتیک توجه مخصوص به وار کننده گان ایکه از کشور های کم انکشاف یافته واردات دارند مبدو گردد.</p>	<p>توافقات روی جواز واردات</p>
<p>کمبودیا: پنج سال الی 2009 نیپال: سه سال الی 2007</p>	<p>کشور های کمتر انکشاف یافته داشتن سب ساییدی های وارداتی صادراتی استثنا اند. محروم شدن سب ساییدی ها روی صادرات و جیحاتی است که برای هشت سد غیر قابل اجراست.</p>	<p>توافقات روی سب ساییدی ها معیار های پیشگیرنده</p>
<p>کمبودیا: تعهدادات در ل سکتور رهبری تحت نظار توافقات عمومی در مور خدمات تجارتي و 34 سب ساییدی تا سطح دورقمی نیپال: تعهدادات در ل سکتور رهبری تحت نظار توافقات عمومی در مور خدمات تجارتي و 28 سب ساییدی تا سطح دورقمی</p>	<p>الولیت های مخصوص باید کشور های کمتر انکشاف یافته اجرای ماده چهار این توافقا (افزایش اشتراک کشور های رو انکشاف) و توجه خاص باید بالا مشکلاتی صورت گیرد که کشور ها به آن مواجه اند. توم خاص به کشور های کمتر انکشا یافته صورت گیرد تا صادر کنن گان خارجی را در انتقال تکنالوژ ، آموزش و دیگر انواع فعالیت برای انکشاف ارتباطات مخابرات تشویق نمایند.</p>	<p>توافقات عمومی در مور خدمات تجارتي</p>
<p>کمبودیا: 3 سال الی 2007 گرچه کانفرانسهای اخیر وزارتی WTO نداشت که توانائی کمبود گرفتن مفاد ضرب العمد 2016 را طبق بخش 5 و حصه 2 قرارداد ادویه ساز این مصالحه را نخواهد کرد نیپال: 3 سال الی 2007 بدون تولیدات داروئی</p>	<p>تاخیر برای اجرا نمودن این حق مکلفیت های آن برای مدت ده با امکانات تمديد است. اعضا ب تشویق نمایند تا انتقال تکنالوژی کشور های کمتر انکشاف یافته صورت گیرد. چی این کشور مکلف نخواهند بود تا بخش های 7 فصل دوم این توافقات را که مورد کار های مربوط به فارمس میشود و الی سال 2016 رعایت نمایند.</p>	<p>توافقات روی حق ملکی اکادمیک مربوط به تجارت</p>
<p>در نقاط قابل دسترس قاط تطبیق نیست</p>	<p>توجه خاص به کشور های کم انکشاف یافته در تمام مراد منازعات صورت گیرد. اعضا ب محدودیت را در بروز دادن مسا مربوط به این کشور ها وض نمایند. کشور های کمتر انکشا یافته شاید تقاضای استفاده از دفا</p>	<p>درک قواعد و پروسه ادا فرو نشانندن تنازعات</p>

	خوب سکرتر عمومی و یا رئیس حل منازعات را بکنند.	
در نقاط قابل دسترس قا تطبيق نیست	انعطاف پذیری کامل به کشور ها کمتر انکشاف یافته در نظر گرفته شود و آنها را مکرراً مورد بررسی با توجه خاص به موادات مساعد های تخنیکي صورت بگیرد.	میکانیسم بررسی پالیسی ها تجارتی
در نقاط قابل دسترس قا تطبيق نیست	میتوان از پروسه بسیط مذاکرات استفاده نموده	تدارک یا فهمیدن میزان پول
در نقاط قابل دسترس قا تطبيق نیست	در تخصیص جواز های غ اتوماتیک، اختصاص خاص واردکننده گان داده میشود که کشور های محاط به خشکه وارد میکند	پیرامون توافق جواز

اعضای جدید کمتر انکشاف یافته بشمول افغانستان باید به این گونه انعطاف ها دسترسی پیدا کنند. بد بختانه اولین کشور های کمتر انکشاف یافته که به این سازمان پیوستند، نیپال و کمبو دیا بودند که از دسترسی به بسیاری منفعت ها و موادات محروم گشتند. از هر دو کشور تقاضا شد تا تعرفه های شانرا در قیمت پایینتر از آنچه که دیگر کشور های رو به انکشاف موجود است ارایه دهند و تا حد زیاد خدمات شانرا آزاد سازند. بر علاوه دوره انتقالی کامل برای همه در نظر گرفته نشده است.

با در نظر داشت اینکه افغانستان در جریان شامل شدن به مذاکرات با کشور هاییکه در حالت انکشافی مشابه قرار دارند به رویه مشابه مواجه خواهد شد، مانند کمبودیا و نیپال که دارای معلومات است. در چوکات چهارم اجراءات خوب این دو کشور را در همه امور و مراحل مذاکرات نشان میدهد تا شرایط انعطاف پذیری در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته مورد اجرا قرار گیرد.

چوکات چهارم: بهترین دست آورد های نیپال و کمبودیا در شامل شدن به مذاکرات

حد - ساده محدودیت های زراعتی به قیمت تعرفه 44% (نیپال)
قیمت تعرفه و قیمت پایین برای محصولات زراعتی از 200% و 10% (نیپال)
چهار سال دوره انتقالی در مورد توافقات بهداشتی و معیار های حفظ الصحة ای (کمبودیا)
پنج سال دوره انتقالی در مورد توافقات روی ارزش های گمرکی (کمبودیا)
سه سال دوره انتقالی برای توافق روی محدودیت های تجارتي (هر دو کشور)
قیمت پایین تعرفه برای محصولات صنعتی از 130% تا 0% (نیپال)
حد ساده محدودیت های صنعتی به قیمت 23% (نیپال)
هیچ تعهدی در مورد تعرفه های گزینه ای (هر دو کشور)
هیچ تعهدی در قبال امضا کردن خریداری دولتی (هر دو کشور)
هیچ تعهدی برای محدود ساختن سب سایدی ها تا 0% (نیپال)
تعهدات خدماتی فقط برای 17 کتگوری و 61 کتگوری فرعی (نیپال)
یک ضرب الاجل 2016 در رابطه به بخش های 5 و 7 و فصل دوم حق ملکیت اکادمیک و
توافقات در رابطه به صنایع فارمسی. (هر دو کشور)
هیچ تعهدی تحت مقررات شفافیت صورت نمیگیرد تا همه قوانین تجارتي و مقررہ های آن
بحیث مسوده برای نظر خواهی به جناح های ذینفع فرستاده نشود. (هر دو کشور)
یک بخش در مورد مساعدت های تخنیکي شامل گزارش گروپ کاری (هر دو کشور)

هر گاه گروپ کاری و اعضایشان بیشتر از کار شان پرداخت صورت میگرد تا نظریه جواز به دسترس به مذاکرات را دارند و به افغانستان باید متوقع بدست آوردن شرایط بهتر برای عضویت در مقایسه به کمبودیا و نیپال را داشته باشد. بهر حال، افغانستان باید از تجارب این دو کشور بیاموزد تا تقاضایش را برای قررضه عادلانه با لیست تعهدات در چوکات چهارم و منحیث یک بازار برای مذاکره کننده گان افغان قابل استفاده شود.

بر علاوه بر خورد های مختلف برای کشور های کمتر انکشاف یافته و رو به انکشاف در دور دوحه در مورد آن صحبت شد. دور دوحه بنام دور انکشاف هم یاد میشود بخاطریکه آنها با مسایلی مخصوص و مهم که به انکشاف کشور ارتباط دارد، نیز کار نمودند. تا بحال انکشاف کمی در قسمت نوشتن صحبت هایی که شده صورت گرفته است.

افغانستان باید بیاد داشته باشد که تا بحال روی هر چیزی که توافق صورت گرفت دارای اصول¹ بوده است. برای کشور های کمتر انکشاف یافته در دور مذاکرات دوحه، اینرا یقینی

1

ساختند که منفعت های آن برای خود شان نیز هم مانند باشد. تا بحال، کشور های کمتر انکشاف یافته از ساختن تعرفه در دسترسی به بازار های غیر زراعتی و زراعتی مستثنی شده اند و آنها از تقاضاهای چند گونه در مورد خدمات نیز محروم گردیده اند. فرا تر از این فرضیه ها مسایل دوستانه اخیر و قرضه های که در مورد آن توافق صورت گرفته نا امید کننده است.

کشور های کمتر انکشاف یافته به خدمات بدون تکس و بدون رای دسترسی به بازار را تا حد اقل 97% بدست خواهند آورد البته از تمام کشور های ثروتمند و انکشاف یافته ای که در این موقف قرار دارند و میتوانند کمک کنند. این یک اقدام موثر است ولی از بین بردن 3% تعرفه شاید هنوز امریکا و جاپان و دگران را قادر بسازد تا بیشترین تولیدات شانرا از اهمیت استراتژیکی برای کشور های رو به انکشاف مستثنی قرار دهند مانند نساجی، که در عین حال میتواند برای افغانستان و صنعت قالین آن یک موضوع خوب باشد.

کشور های کمتر انکشاف یافته از لحاظ تخنیکي نیز میتوانند از فیصله های که صورت میگردد به توافقاتی آری پی ای پی اس سود ببرند که کشور های رو به انکشاف را اجازه میدهد تا از ادویه های نقل صورت بگیرد، هر گاه آنها دارای ظرفیت لازم نباشند که خود شان آنرا تولید نمایند. بد بختانه پروسه خیلی بیرو کراتیک است، از جاییکه بافنده ها در سال 2004 معرفی گردیده بودند هیچ کشوری از استفاده آن مستثنی نبود تا این ادویه جات را تولید نمایند.

کشور های صنعتی در تعهدات شان که در شروع مذاکرات دور انکشافی یا دور دوحه بالاتر از همه انکشافات دسترسی به بازار ها و کم ساختن سب سایدی های زارعین صحبت نمودند. منفعت های از عضویت به سازمان تجارت جهانی برای افغانستان و دیگر کشور های کمتر انکشاف یافته برسد به نحوی بهتر شده است. بد بختانه با از بین رفتن صحبت ها، هیچ نوع فعالیتی در این نزدیکی ها دیده نمیشود.

در اینجا یک تعداد از کشور های کوهبند رو به انکشاف در سازمان تجارت جهانی وجود دارند که بخاطر حقوق مخصوص به یقینی ساختن اینکه قادر باشند تا منفعت لازم را از سیستم چند گونه ای تجارت ببرند. این منفعت ها شامل حق آزادی ترانزیتی نیز میگردد. منحیث یک کشور کمتر انکشاف یافته افغانستان باید موقعیت شبیه را درمقابل کشور هایی که در مذاکرات دسترسی حضور دارند اختیار کند.

3- عملکرد های مراحل ابتدایی دسترسی

دسترسی افغانستان به این پروسه از جمله آخرین دستاورد های پنج ساله است که در مذاکرات خیلی معلق و با بعضی از کشور های خیلی قدرتمند صورت میگیرد. این بدانگونه است که بازیگران کلیدی در افغانستان و پروسه دسترسی. حکومت افغانستان، تمویل کننده گان بین المللی سازمان ملل متحد در امور تجارت و سازمان تجارت جهانی باید در این مراحل اولیه یک قرضه عادلانه را طی یک مذاکرات موفقیت آمیز منحیث یک شانس خوب به افغانستان ارایه دهند.

دولت افغانستان:

دسترسی به پروسه مذاکرات برای کشور فقیر با منابع محدود چالش های زیادی دارد، مشوره های تخنیکی ذیل بر اساس تجربه که اخیراً از کشور های دیگر بدست آمده و برای افغانستان میتواند با ارزش و آموزنده باشد. دولت افغانستان باید:

یک ابتکار لازم را در مورد تجارت خارجی و تحلیل وضعیت دفاعی و ارتجاعي را انجام دهد. که شامل تصمیم گیری در مورد اینکه در کجا سازش صورت گیرد تا گروپ کاری را علاقه مند سازد و آنها بدون آنکه انکشاف را از بین برده باشد و همچنان نظریه قیمت کم که میتواند برای دیگران مفید واقع شود و تقاضای قیمت بلند را در نظر گیرد.

خود را با قواعد و مقررات انعطاف پذیری سازمان تجارت جهانی آشنا ساخته و از ان به نفع مذاکراتی که در بالا ذکر شد استفاده نماید.

هدف دسترسی سازمان را از اهداف سیاسی جدا سازد. حکومت یک کشور متقاضی باید وقت زیادی را صرف مذاکرات محتاطانه و تحلیل روی هر موضوع نماید. نباید احساس عجولی نموده و خود را تحت فشار احساس نماید و بسوی مذاکرات بشتابد و بدون در نظر داشت نتیجه آن خواهان یک ضرب الاجل گردد.

اعضای گروپ کاری باید از الی ختم این مذاکراتخواست های غیر واقعینانه شان بگذرند. زیرا فشار آوردن بالای کشور متقاضی به معنی توافق روی خواسته های آنها خواهد بود. هر گاه ضرب الاجل تعیین گردید این فشار را بیشتر نموده و اسیب پذیری یک کشور را ازدیاد خواهد نمود که به کشور توافق کننده زیانبار خواهد بود.

در مذاکرات چند جانبه باید هوشیار بود. افغانستان در این اواخر تعداد زیادی از قرار داد های تجارتي را به مدت خیلی کوتاه به امضا رسانیده است. ولی چنین معلوم میشود که هیچ کدام از اینها توافقات چند جانبه نبوده است. طبق اصول ملیت دلخواه، هر نوع دسترسی که به یک کشور داده میشود باید به همه اعضای سازمان تجارت جهانی نیز داده شود. بطور مثال: کشور ویتنام از توافق در مورد BTI با امریکا زیان برد که شامل تعدادی از دسترسی های مثبت میگردد که قدرت او را در مذاکرات بدست آوردن قرضه انکشافی در سازش قرار داد.

ایجاد یک تیم متعهد مذاکره کننده که از تجرات بین المللی آگاهی های لازم را دارند میتواند برای دراز مدت کمک کند. هماهنگی میان ارگان های دولتی خیلی اساسی و ضروری است که همین پیام ها در مورد مذاکرات دسترسی نیز تبادل خواهد شد چون شاید در مرحله که افغانستان موقیعت جدی در مذاکرات اختیار کند. تغییرات در تیم مذاکره کننده باعث از بین رفتن سلسله مذاکرات و تجارب خواهد شد و پیام های ضد و نقیض از ارگان های مختلف دولت شنیده خواهد شد که شانس موقیعت را کم میسازد.

که از تمام پروگرام های مساعدت های تخنیکي سود لازم را ببرد که توسط سازمان ملل متحد در امور تجارت و تمویل کننده گان بین المللی صورت میگیرد که این مساعدت ها بیشتر از طرف استفاده کننده گان باشد تا تمویل کننده گان اینرا یقینی سازد.

متخلفین خود را در گروپ کاری یکجا نماید و در خواست های مخرب را که توسط بعضی از اعضا صورت میگیرد از میان بردارد. بطور مثال، برازیل و هند به نماینده گی از نیپال به دفاع بر خواستند تا تولیدات فارمسی را خارج از سایر نورم های که در تی آر ای پی اس صورت گرفته جداً خواهان شفافیت از دولت امریکا شدند. در حالیکه گروپ کاری افغانستان تا بحال جلو نیامده و این امکان دارد که ائتلاف منطقی مانند هند، عربستان سعودی و امارات متحده عرب نیز به این گروپ پیوند دهد. شامل ساختن کارفرمایان در خانه و مذاکرات سترسی. گروپ کلیدی و علاقه مند شامل گروپ تولید کننده گان، گروپ زنان، تجار افغانستان و اطاق های تجارت آن قادر خواهند بود تا حمایت خوبی نموده و مشوره های لازم را به مذاکراه خواهند داد.

استفاده از روابط عامه، مطبوعات و انجوها به منظور ایجاد محیط که اعضای گروپ کاری کمتر شامل تقاضا های نا عادلانه باشند.

تاکید نمایند که افغانستان یک کشور کمتر انکشاف یافته است و این گونه کشور باید از این موقعیت سود ببرد. توجه سازمان تجارت جهانی به اسناد موجود در راهنمایی به دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته جلب کند و برای آزادی های ترانزیتی مبارزه کند و کمپاین کند و اینکار را هر زمانیکه در این سازمان امکان دارد انجام دهد.

بالاخره از تمایلات مثبت سیاسی سود ببرد که در حال حاضر افغانستان به آن مواجه است. بعضی از کشور های قدرتمند بطور خیلی بالایی در بازسازی و انکشاف افغانستان سرمایه گذاری نموده اند. این کشور ها بدون شک جز گروپ کاری خواهند بود.

تمویل کننده گان بین المللی

تمویل کننده گان بین المللی در افغانستان برای مدت زیادی حضور همه جانبه داشته اند. سقوط طالبان در سال 2001 دباعث گردید که سرمایه گذاری تمویل کننده گان بشکل سرسام آوری ازدیاد نماید. حمایت اخیر تمویل کننده گان در مورد تسهیلات تجارتي مانند اصلاحات سیستم گمرکی، پالیسی تجارتي، انکشاف، ایجاد پارک های صنعتی و سرمایه گذاری برای زیر بنا ی کشور است.

بر اساس تجارب دیگر کشور های متقاضی، تمویل کننده گان بشمول بانک جهانی باید مساعدت های مالی را برای کمک به حکومت افغانستان فراهم نمایند تا فرصت ها و مصارف را تحت توافقات سازمان تجارت جهانی صورت گیرد و قبل از هر گونه مذاکرات رسمی این را مورد بررسی قرار دهد.

هر نوع مساعدت های تخنیکي که صورت ميگيرد بايد در بر گيرنده منافع افغانستان باشد و اولويت هاي حکومت افغانستان را در نظر گيرد. تحليل فقر و تاثيرات اجتماعي در کشور که یکی از بر نامه هايست که تمويل کننده گان با مشوره جامعه مدني آنها بنياد نهاده اند که ميتواند تاثيرات جدي در عضويت سازمان تجارت جهاني و بخش هاي آسيب پذير داشته باشد.

کشور هاي تمويل کننده تاثيرات عميق بالاي تصاميم پاليسي در افغانستان دارند بشمول، آنهاييکه بخاطر منفعت خود ايستاده گي ميکنند. بهر حال اين نفوذ نبايد بالاي مذاکرات تجارتي تاثير گذارد. هر نوع تلاش ايکه توسط کشور هاي کمک کننده در افغانستان در جهت قطع مذاکرات تجارتي صورت ميگيرد بايد در مقابل آن ايستاده گي و آماده گي هاي لازم را در نظر بگيرد.

هم چنان براي تمويل کننده گان در افغانستان تا کيد ميگردد تا تيم هاي تجارتي شان در قسمت بدست آوردن جواز از سازمان تجارت جهاني وارد عمل شوند. بايد بخاطر داشت که سرمايه گذاري هاي هنگفت براي بازسازي و انکشاف افغانستان توسط آنها صورت گرفته است آنها با مشکلات امنيتي ايکه وجود دارد اين کار غير معقول خواهد بود که با وجود همه تلاش هاي که صورت ميگيرد موثريت عضويت افغانستان در سازمان تجارت جهاني مورد سازش قرار گيرد و يا هم قرضه که ميتواند انکشاف با ثبات و جلو گيري از فقر را در افغانستان کمک نمايد ميتواند تاثير بسزايي در حالت یک کشور کمتر انکشاف يافته داشته باشد.

چندين کشور بزرگ تمويل کننده نگراني هاي شانرا در مورد تقاضاي عضويت افغانستان به سازمان تجارت جهاني ابراز داشته اند، زيرا آنها فکر ميکنند که در اين موقعيت انکشاف افغانستان به چالش هاي جدي روبروست که مملو از تاثيرات کشور هاي خارجي ميباشد.

کنفرانس ملل متحد در مورد انکشاف و تجارت

یکی از سه اصول ايکه کنفرانس ملل متحد در مورد انکشاف و تجارت روی آن عمل مينمايد فراهم آوري مساعدت هاي تخنیکي بنابر تقاضاي کشور هاي رو به انکشاف است و بايد توجه خاص به کشور هاي کمتر انکشاف يافته و اقتصاد هاي در حال انتقال داشته باشد. اين تمويل کننده گان بايد نگراني هایشانرا به دولت افغانستان واضح ساخته و براي یک پروسه مذاکرات سنجيده و با احتياط اقدام نمايند. در جريان پروسه دسترسي اين مساعدت ها به معني آموزش کشور هاي رو به انکشاف در مورد چگونگي مذاکرات بوده و آنها را به مسوده اف تي آر کمک نمايند. اين سازمان بايد براي هزاران سوال ايکه در جريان مذاکرات بروز ميکند جواب هاييرا نيز فراهم نمايد.

نقش سازمان ملل هنگام دسترسي و مذاکرات ميتواند خيلي مهم باشد و یک سياست خوب را براي انکشاف و پيشرفت دوستانه براي اعزام کشور هاي رو به انکشاف بسوی اقتصاد جهاني باشد. که به هيچ عنواني خواست کدام کشور خاصي را در نظر نميگيرد و اگر چنين ذهني وجود دارد کاملاً بي اساس است.

این مهم و اساسی است که سازمان ملل متحد با حکومت افغانستان کار کند تا تأثیرات آزادی تجارت را در مراحل و عرصه های مختلف بخصوص در بخش های کلیدی در افغانستان مورد بررسی و آزمایش قرار دهد. همراه با پی اس ای این میتود های اصولی است که یک کشور میتواند با یک ذهنیت روشن و آگاه به میز مذاکرات برود. این مهم است تا سازمان ملل متحد پلان های خویش را برای انجام دادن چنین مطالعاتی در افغانستان در مراحل اولیه پروسه دسترسی رویدست گیرد.

سازمان بین المللی تجارت

این سازمان ضرورت دارد تا به اعضایش در قسمت دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته از طرق مختلف کمک کند. طریق جدید باید نیازمندی های مخصوص کشور های کمتر انکشاف یافته را شناسایی نماید تا که در قسمت اضرائی که آنها در سیستم تجارتي جهانی به آن مواجه خواهند بود فایق آیند.

که با اجرای پالیسی های حاضر در مورد دسترسی به پروسه مذاکرات افغانستان کمک نماید. تصامیم که در دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته مستند ساخته شده است و توانسته تا اکثریت را در اسمبله عمومی سازمان تجارت جهانی که در سال 2002 واضح ساخته شد که این میتواند تغییرات بنیادی را در پروسه این سازمان بوجود آورد. در این اسمبله آنها تقاضای یک پروسه ساده و شفاف را از اعضای این سازمان بخاطر محدود ساختن تقاضا هایشان نموده است. این اسمبله کشور های کمتر انکشاف یافته را مستوجب برخورد های مختلف و مخصوص میدانند که در پروسه انتقالی از آن سود² میبرند.

دارالانشای سازمان تجارت جهانی منحيث یک سازمان با مسولیت در جهت موجه ساختن اینکه اعضایش تصامیمی را که بر مبنای آن میشود عملی کرد یک نقش سازنده و کلیدی را بازی میکند. این سازمان باید در قسمت چوکات کاری که با کشور های عضو وجود دارد آنها را برای کمک نمودن در پروسه مذاکرات کشور های کمتر انکشاف یافته تشویق نماید.

پیشنهادات و نتیجه گیری

هر گاه افغانستان بخواهد از سازمان تجارت جهانی منفعت های لازم را ببرد و نیز ضرر را کم بسازد نباید برای مذاکرات عجله بخرچ دهد. منحيث یکی از فقیر ترین کشور های جهان که با صادرات محدود تحت انکشاف در عرصه های مختلف فرار دارد، باید حمایت های جدی را برای انکشاف بخش های کلیدی و حمایت از آنها در زمانیکه ضرورت است میندول. دارد قبل از آنکه آنها را بسوی سیستم چند جانبه تجارتي گیسل سازد.

برای انجام اینکار باید با انعطاف پذیری خاص تجارت و پالیسی های صنعتی و مقررات داخلی را برای حمایت از انکشاف و فقر زدایی قانونمند سازد. با تأثیر بیشتر کشور های کمتر انکشاف یافته توسط گروپ کاری سازمان تجارت جهانی تحت فشار قرار میگیرند تا منابع شانرا برای چنین یک پالیسی از دست بدهند. افغانستان نباید در این حالت واقع شود. با در نظر داشت این و برای آنکه به افغانستان بهترین شانس ها را برای دسترسی به قرضه های قیل از انکشاف داده شود آکسفام عقیده دارد که تعهدات ذیل باید توسط آنهایکه در این پروسه ذیدخل اند صورت گیرد.

تمویل کننده گان بین المللی: باید مساعدت های تخنیکی و نیز تحلیل فقر و تاثیرات اجتماعی آن را برای مذاکرات افغانستان کمک کنند و بعداً عضویت این سازمان را تقاضا نمایند و حمایت آنها نیازمندی های انکشافی آنرا جواب گوید. این قابل قدر است که کمک ها توسط این کشور ها ارایه میگردد و بر علاوه کمک های حاضر انکشافی بدون هر گونه شرایط اقتصادی میباشد و بعد کافی تضمین کننده یک قواعد تجارتي بهتر و کامل است.

دولت افغانستان باید بخش های پالیسی را رویدست گیرد تا نتایج اولویت های انکشافی را بدست آورد. و این شامل بوجود آمدن یک انعطاف در قسمت تعرفه در مراحل اولیه باشد، کنترل نمودن عاید و سرمایه گذاری در تمام بخش ها که شامل خدمات اساسی و نظارت محدود و حالت دونر و نیز اصلاحات قانونی برای تامین انعطاف در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته است.

کشور های تمویل کننده: باید از تقاضا های غیر واقعبینانه نسبت به افغانستان در جریان پروسه دسترسی مخصوصاً این که تقاضا ها میتواند افغانستان را از دسترسی به انعطاف پذیری حاضر در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته در عضویت این سازمان است.

بر علاوه دادن این همه نگرانی های که توسط سازمان تجارت جهانی و مذاکرات با آن از جمله شرایط کشور های رو به انکشاف و کمتر انکشاف یافته است و آکسفام عقیده دارد که افغانستان باید اصلاحات را در بخش های ذیل بوجود آورد.

سازمان تجارت جهانی باید یک سیستم هدفمند عادلانه را بر اساس دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته که نیازمندی های انکشافی را برای عضویت دارند. و خواستار گروپ کاری اند.

کشور های کمتر انکشاف یافته باید مفاد کامل از برخورد مخصوص و مختلف منفعت برده و تمام دوره اجراءات و تمام فرضیه های که توسط اعضای بنیان گذار بشمول توافقات دور دوحه باشد.

به منظور بوجود آوردن چنین یک سیستم که مورد اجرا قرار گیرد شفافیت لازم است و نیز گروپ کاری ایکه پر نفوذ باشد و بتواند که مسوولیت ها را با آنها تقسیم نماید که در جریان مذاکرات از آنها در خواست میگردد.

کشور های کمتر انکشاف یافته باید اجازه یابند تا از پروسه جدید منفعت کامل را ببرند و حتی اگر ضرورت باشد که هر نوع شرایطی که در مذاکرات چند جانبه و یا دو جانبه مورد بررسی قرار گیرد.

هیچ کشور بخصوص کشور های کمتر انکشاف یافته تا زمانی نباید وارد مذاکرات گردند که تأثیرات اجتماعی فقر مورد ارزیابی قرار نگرفته است.

یادداشت ها:

1. بر گرفته شده از بیانیه اتحادیه اروپا در مورد کشور های کمتر انکشاف یافته در 17 دسامبر 2002 ، توسط سفیر جان ریچارد سن به نماینده گی از جامعه انکشافی اروپا در سومین نشست سالیانه و وزرای کشور های روبه انکشاف محاط به خشکه (نیو یارک)
2. عدم تحرك و سطح پائین انکشاف افغانستان کار جمع آوری معلومات احصائیوی را دشوار نموده است، که در نتیجه، آخرین معلومات انکشاف بشري از بانک جهانی و UNDP در کل مربوط سالهاي 2004 و 2005 میباشد.
3. اهداف انکشافی هزاره افغانستان، پروگرام انکشافی ملل متحد
4. فضای سرمایه گذاری در افغانستان: بهره برداری از فرصتها در يك محیط نا مطمئن؛ بانک جهانی 2005.
5. تعلیمات با کیفیت رایگان برای هر طفل افغان؛ دفتر بین المللی دفتر بین المللی اکسفام؛ ماه نوامبر سال 2006. منابع اصلی عبارتند از جی تی زید، و وزارت پلان دولت افغانستان.
6. در بالا تذکر یافت
7. افغانستان: کشوری بسوی پیشرفت، UNDP 2005
8. طوریکه در بالا ذکر شد
9. طوریکه در بالا ذکر شد
10. جنبه های مثبت سازمان تجارت بین المللی: تعهدات فراتر از توافقاتی ایکه در مورد اعضای این سازمان وجود دارد که در دور مذاکرات یوروگوا (دور دوحه و در جریان توافقات ایکه در این سازمان روی آن بحث شده است. جنبه های منفی سازمان تجارت بین المللی: تعهدات اند که حقوق حضور اعضای سازمان تجارت بین المللی را رد و یا فسخ میکند.
11. این بخش از اسناد اکسفام بر گرفته شده است "آیا ویتنام به سازمان تجارت جهانی تحت شرایط قبل از انکشاف خواهد پیوست؟ اکسفام 2004
12. بیانیه هذا مبنی بر تعداد نشست هایست که در جولای 2006 با متخصصین افغانی و متخصصین بین المللی در کابل دایر گردیده بود.
13. دسترسی به سازمان بین المللی تجارت: تجارب کشور و مساعدت های تخنیکي: جی تی زید 2004
14. چهارچوب کاری مدغم شده (IF) پروسه است که غرض حمایت از دولت های کمتر انکشاف یافته ایجاد گردید تا ظرفیت های تجارتي آنها را ارتقاء داده و مسایل تجاری را در استراتیژی های ملی انکشافی جا گزین نماید.
15. دسترسی کشور های کمتر انکشاف یافته، WT/L/508 سازمان تجارت جهانی، 20 جنوری 2003

16. الصبري، م (2005) تجارب از کشور یمن، برگرفته شده از " دسترسي به سازمان تجارت جهاني": تجارب کشور و مساعدتهای تخنيکی" گذارشي از کنفرانس مشترک بانک جهاني که در شهر برلين برگزار شده بود BMZ/BMWA/GTZ، 17-19 ماه نومبر 2004.
17. ايجاد کمک برای تجارت: چگونه ميتوان کشور های فقير را در عرصه تجارتي شان برای محو فقر کمک کرد 2005 اکسفام
18. مانند بالا
19. تر جيحات تجارتي که اصول ام اف ان (MFN) را ترجيح داده، اجازه ميدهد که تحت قوانين و شرايط سازمان تجارت جهاني از اصول متذکره به نفع کشور های رو به انکشاف و کمتر انکشاف یافته استفاده نماید.
20. بيانيهء هذا مبنی بر تعداد نشست هایست که با وزرا و مامورين عاليرتبه دولتي در جولای 2006 در کابل صورت گرفته است.
21. براي معلومات EU, GSP, و EBA به ويب سايت ذيل مراجعه نماید:
http://ec.europa.eu/trade/issues/global/gsp/eba4_sum.htm
22. و براي معلومات US GSP به ويب سايت ذيل مراجعه فرماید:
http://www.ustr.gov/Trade_Development/Preference_Programs/GSP/Section_Index.html
23. احصائيه ها از ويب سايت اتحاديه اروپا:
<http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/data.htm>
بالاي "افغانستان" کلیک نماید که با سايت زیر دسترسي پيدا کنید:
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_114134.pdf
24. معلومات کشور افغانستان، IMF، مارچ 2006، ضميمهء احصائيو:
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06114.pdf>
- تجارت در قدرت: سياست بازار آزاد در افغانستان، بخش تحقيقاتی و ارزيابی افغانستان 2004
25. جريدهء احصائيو و اقتصادي ربع اول 2006/7، دولت افغانستان
<http://www.centralbank.gov.af/pdf/First%20Q.Bulletin%201385,%20%20July%2027,%202006.pdf>
26. پروژہ های تجارتي برای افغانستان 2005-10، بانک جهاني 2005
27. ارقامي از ويب سايت سازمان تجارت جهاني: www.wto.org
28. احصائيه ها از صندوق وجهي بين المللي و دولت افغانستان.
29. گذارش جهاني مواد مخدر 2006، دفتر سازمان ملل متحد بخش مواد مخدر و جرايم.
30. رفتن بسوي مارکيت پيترسن، اي، 2006: تجارت و تجار در شش بخش افغانستان، بخش ارزيابی و تحقيق افغانستان جون 2006
31. مانند بالا
32. استرانتیژی موقت انکشاف ملی افغانستان (I-ANDS) دولت افغانستان.
33. تجارت و جندر در افغانستان، خطرات و فرصت ها، یو نیفم 2006
34. بيانيهء هذا مبنی بر تعداد نشست هایست که در جولای 2006 با متخصصين افغانی و متخصصين بين المللی در کابل دایر گردیده بود.
35. پروژه های تجارتي برای افغانستان 2005-10، بانک جهاني 2005

36. سروی سر مایه گذاری مستقیم خارجی، آژانس ضمانت های سرمایه گذاری چند جانبه (MIGA)، با همکاری Deloitte و Touche LLP، بانک جهانی 2002.
37. گزارش انکشافی جهانی 2005: یک فضای بهتر سرمایه گذاری برای همه، بانک جهانی 2005
38. سرمایه گذاری در افغانستان: بررسی فرصت ها در محیط نا مطمئن 2005 بانک جهانی
39. مانند بالا
40. این بخش از اسناد آکسفام بر گرفته شده است، "رشوه در دروازه ها" دفتر بین المللی آکسفام 2004
41. www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_status_e.htm
42. افغانستان انتقال نا مطمئن از تشنج به سوی نورمال شدن 12 مارچ 2006
43. دمپینگ یک نوع عمل برای فروش اموال برای کمتر از قیمت تولید آن.
44. حقیقت و یا نتایج: چرا اتحادیه اروپا و امریکا سب سایدی هایشان را باید اصلاح و یا باید قیمت را بپردازد.
45. جریده احصائیوی و اقتصادی ربع اول 2006/7، دولت افغانستان
<http://www.centralbank.gov.af/pdf/First%20Q.Bulletin%201385,%20%20July%2027,%2006.pdf>
46. "رفتن بسوی مارکیت" پیترسن، ای،
47. قالین بافی و تجارت در میمنه تجارت در فاریاب: دسمبر 2005
48. این بخش از اسناد آکسفام بر گرفته شده است، "یک دستور العمل برای بحران: آیا دور دوحه برای ارائه انکشاف ناکام بوده است؟ آکسفام دفتر بین المللی آکسفام، اپریل 2006.
49. گزارش انکشاف بشری او قیانوسیه، 2006 UNDP.
50. استندرد های دو گانه و قواعد
51. تجارت و جنر در افغانستان، خطرات و فرصت ها، یو نیفم 2006
52. گزارش انکشاف بشری او قیانوسیه، 2006 UNDP
53. ارقام از گمرک دولت افغانستان
54. ارقام در سال 2004 از سازمان بین المللی تجارت
55. افغانستان تجارت عادلانه گروپ داد خواهی تجارتی افغانستان
- 56.
57. اقتصاد سیاسی تکس (Taxation) و اصلاحات تکس در کشور های رو به انکشاف، دی ای جان، چه، جولای 2006
58. افغانستان: ایجاد اداره مالی عامه برای انکشاف، بانک جهانی 2005
59. این بخش از اسناد آکسفام بر گرفته شده است، "روشوه در دروازه ها"
60. بیانیه فضایی (climate) سرمایه گذاری، پاکستان 2005، وزارت دفاع امریکا.
61. www.state.gov/e/eb/ifd/2005/42099.htm
62. سازمان تجارت جهانی اعلامیه وزراء هانگ کانگ، ضمیمه اف، دسمبر 2005.
63. www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_annex_e.htm
63. اجراءات دور تعهدات بین المللی یوروگوای: چالش های انکشافی، فنگر، چه، ام و پی شولر، برکهه کاری پالیسی تحقیقی بانک جهانی، 1999.
64. برخورد های ویژه و مختلف برای کشور های کمتر انکشاف یافته: کمیته سازمان تجارت جهانی روی تجارت و انکشاف، WT/COMTD/W/1355، اکتوبر 2004

65. برای معلومات مزید در مورد شرایط دسترسی کمیودیا، به بخش دسترسی به کمیودیا به سازمان تجارت جهانی مراجعه شود، چگونه قانون جنگل در کشورهای فقیر جهان تطبیق و اجرا شده میتواند، دفتر بین المللی اکسفام 2003 .
66. انعطاف پذیری کشورهای کمتر انکشاف یافته محاط به خشکه در اصول که به آن توافق صورت گرفته است، آنها حقوق قانونی نیستند و تا حال تطبیق و اجرا نگریده اند. آنها حقوق قانونی نخواهند شد تا دوره به تکمیل نه انجامد.
67. این بخش از اسناد اکسفام بر گرفته شده است، "روشوه در دروازه ها"
68. دسترسی به سازمان تجارت جهانی: تجارب کشور و مساعدتهای تخنیکي، بانک جهانی، 2005
69. خلا را در نظر گیرید: تقلیل دادن دسترسی کشور ویتنام به سازمان تجارت جهانی، دفتر بین المللی اکسفام، 2005
70. به ("روشوه در دروازه ها") مراجعه نماید.
71. دسترسی کشورهای کمتر انکشاف یافته به سازمان تجارت جهانی 2002، رهنمودها مربوط به دسترسی به مارکیت، قوانین سازمان تجارت جهانی، مساعدتهای تخنیکي و ارتقاء ظرفیت با توجه به دسترسی به کشورهای روبه انکشاف محاط به خشکه.
72. این بیانیه بر اساس تعدادی از نشست ها در جولای 2006 با متخصصین افغانی و متخصصین بین المللی در کابل صورت گرفته است.
73. در مورد UNCTAD: www.unctad.org
74. این بخش از اسناد اکسفام بر گرفته شده است، "روشوه در دروازه ها"
75. پیشنهادات از گزارش قبلی اکسفام در مورد دسترسی سازمان تجارت جهانی "روشوه در دروازه ها" درست نمودن تاریخ روشوه.

اکسفام در سپتمبر سال 2006

این گزارش توسط ماری کیرک برابرد به کمک جنیفر برانت، بری کواستس، کریشن دینیز، ماریتا هوتیز و لیز استیوارت نوشته شده است. —

این بخشی از سلسله گزارشات است که برای معلومات عامه در مورد بحث روی انکشاف و سیاست های بشر دوستانه نوشته شده است. این گزارش میتواند آزادانه به منظور کمپاین ها، تعلیم و تربیه و تحقیق استفاده شود تا منابع را به علمیت کامل فراهم سازد.

اکسفام یک ائتلاف از 12 سازمان انکشافی است که در 120 کشور از طریق کشورهای انکشاف یافته و رو به انکشاف کار مینماید. اکسفام امریکا، اکسفام بلجیم، اکسفام کانادا، اکسفام کمک به جوامع (استرالیا)، اکسفام جرمنی، اکسفام بریتانیا، اکسفام هانگ کانگ، اکسفام اسپانیا، اکسفام هالند، نویب، اکسفام زیلاند جدید، اکسفام کیوبک. برای معلومات مزید لطفا برای هر یک از آژانس های ذیل بنویسید.

Oxfam International Advocacy Office, 1112 16th St., NW, Ste. 600,
Washington, DC 20036, USA. Tel: 1.202.496.1170, E-mail:
www.oxfam.orgadvocacy@oxfaminternational.org,

Oxfam International Office in Brussels, 22 rue de Commerce, 1000
Brussels, Belgium.
Tel: 322.502.0391

Oxfam International Office in Geneva, 15 rue des Savoises, 1205
Geneva, Switzerland.
Tel: 41.22.321.2371

Oxfam International Office in New York, 355 Lexington Avenue, 3rd
Floor, New York,
NY 10017, USA. Tel: 1.212.687.2091

Oxfam International Office in Paris, C/O Agir Ici, 104 rue Oberkampf,
75011 Paris, France. Tel: 33.1.5830.8469

Oxfam International Office in Tokyo, Maruko-Bldg. 2F, 1-20-6, Higashi-
Ueno, Taito-ku, Tokyo 110-0015, Japan. Tel/fax: 81.3.3834.1556

Oxfam Germany
Breitenseestraße 33a 6
10405 Berlin, Germany
Tel: 49.30.428.50621
E-mail: info@oxfam.de
www.oxfam.de

Oxfam America
West St.
Boston, MA 02111-1206, USA
Tel: 1.617.482.1211
E-mail: info@oxfamamerica.org
www.oxfamamerica.org

Oxfam-in-Belgium
Rue des Quatre Vents 60 80
1080 Bruxelles, Belgium
Tel: 32.2.501.6700
E-mail: oxfamsol@oxfamsol.be
www.oxfamsol.be

Oxfam Canada
Wellington St., Suite 400
Ottawa, Ontario, Canada K1R 6K7
Tel: 1.613.237.5236
E-mail: enquire@oxfam.ca
www.oxfam.ca

Oxfam Community Aid Abroad
International & Victorian Offices 7/F,
56 George St. (Corner Webb Street) 8
Fitzroy, Victoria, Australia 3065
Tel: 61.3.9289.9444
E-mail: enquire@caa.org.au
www.caa.org.au

Oxfam Hong Kong
China United Centre
Marble Road, North Point
Hong Kong
Tel: 852.2520.2525
E-mail: info@oxfam.org.hk
www.oxfam.org.hk

Oxfam GB
Oxfam House, John Smith Drive,
Cowley,
Oxford, UK, OX4 2JY
Tel: 44.1865.473.727
E-mail: enquiries@oxfam.org.uk

Oxfam Quebec
330 rue Notre-Dame Ouest, Bureau
200
Montreal, Quebec, Canada H3J 2Y2
Tel: 1.514.937.1614
E-mail: info@oxfam.qc.ca

www.oxfam.org.uk

www.oxfam.qc.ca

Oxfam New Zealand

Level 1, 62 Aitken Terrace
Ingsland, Auckland
New Zealand

PO Box for all mail:

PO Box 68357
Auckland 1032, New Zealand
Tel: 64.9.355.6500

E-mail: oxfam@oxfam.org.nz
www.oxfam.org.nz

Oxfam Ireland

9 Burgh Quay, Dublin 2, Ireland
Tel: 353.1.672.7662
E-mail: oxireland@oxfam.ie

Oxfam Northern Ireland

52-54 Dublin Road, Belfast BT2 7HN
Tel: 44.28.9023.0220

E-mail: oxfam@oxfamni.org.uk
www.oxfamireland.org

Intermón Oxfam

Plaça de Lluïa 15
08010, Barcelona, Spain
Tel: 34.902.330.331

E-mail: info@intermonoxfam.org
www.intermonoxfam.org

Novib

9 Lauritskade
514 HD, The Hague, The Netherlands
Tel: 31.70.342.1621

E-mail: info@novib.nl
www.novib.nl

Published by Oxfam International June 2007

Published by Oxfam GB for Oxfam International under ISBN 978-1-84814-411-8